

Kiek debesuota, šilčiau (apie 75°).
Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:15.

JAV ŽADA V. EUROPAI ATOMINIUS GINKLUS

SOVIETAI STIPRINASI ARKTIKOJE

Stato karines bazes Ledinuotajame vandenyne

LONDONAS. — Vakarų valstybių žiniomis, Sovietų Sąjunga yra padariusi didelę pažangą karinių bazių statyboje šiauriniuose pasaužu, jungiančiu sovietų imperiją su Europa ir Azija.

Jau nuo 1933 metų sovietai susirūpino bazių stiprinimu tarp Barento jūros, ir šiaurę nuo Skandinavijos, ir Beringo sąsiaurio, priešais Aliaską.

Galingų ledlaužių pagalba sovietai palaiko susisiekimą šiauriniu pravažiavimu, ieškant trumpesnio kelio tarp Baltosios jūros, Ledinuotojo vandens ir Rytinio Sibiro uostų. Šis 3,500 mylių jūrų kelias šiauriniuose sovietų imperijos pakraščiais kainuoja milijonais sumas pinigų ir tūkstančius žmonių gyvybių. Karo atveju šis kelias būtų sovietams labai svarbus, norint pernešti Baltijos ir Baltosios jūrų laivyną į Tolimuosius Rytus, arba priešingai. Tarp liepos ir spalio mėnesių šiauriniu pasaužu galima praplaukti ir be didelių ledlaužių pagalbos.

Churchillis žada denacionalizuoti plieno fabrikus

WOODFORD, Anglija. — Ministras pirmininkas iš naujo pažadėjo denacionalizuoti plieno pramonę, kurią buvo nusavinę darbiečiai.

Jo žodžiais, denacionalizavimo projektas bus įteiktas svarstyti parlamentui spalio mėnesį. Jis beje nori sudaryti plieno tarybą, į kurią įeity darbininkai, tarnautojai ir vartotojai. Šimtaprocentiniu kapitalizmu nebeteiki n konservatorių vadas.

Churchillis žadėjo gražinti plieno fabrikus tuoj rinkimus laimėjus. Tačiau darbiečiai šiam jo planui griežtai priešinosi, kad ir nebeturėdami daugumos parlamente. Darbiečiai yra pareiškę, kad atėję į valdžią, jie nacionalizuos iš naujo plieno pramonę, bet šį kartą be atlyginimo savininkams. Tie, kurie turi pinigų ir kurie buvo anksčiau plieno fabrikantai, nelabai nori pasidaryti laikinai magnatais.

Aviacijos šventė sprogto lėktuvais

Žuvo 27 žmonės, 63 sužeisti

FARNBOROUGH, Anglija. — Naujausias anglų spausminis naikintojas De Havilland 110, rodąs savo akrobatinius numerius prieš 120,000 minią, staiga sprogo ir nukrito dalimis į minią, užmušdamas 25 ir sužeisdamas 63 žiūrovus.

Lėktuvą, skrendantį 760 m. per valandą, vairavo bandymo pilotas John Derry, 30 metų amžiaus. Jis ir jo palydovas Tony Richards taip pat žuvo. Tarp žiūrovų buvo ir piloto žmona.

Šis dvimotorinis anglų spausminis karinis lėktuvais laikomas vienu geriausių, jei ne pačių geriausių lėktuvų pasaulyje. Kokios priežastys privedė prie šios nelaimės, tuo tarpu dar nustatyta.

Korėjos fronte komunistai rodo patrankų galią

JT VIETOMIS ATSTRAUKĖ

SEOUL, Korėja. — Pereitą šeštadienį ir sekmadienį visu 155 mylių frontu komunistai buvo paleidę į darbą galingiausią artileriją per visą Korėjos karą.

JT sąjungininkų daliniai rytiniame vakariniame ir centriname fronte buvo priversti vietomis atsitraukti iš pasistūmėjusių priešakinių linijų.

Pačios aršiausios kautynės vyko vakariniame fronte, netoli derybų kaimelio Panmunjom. Kinų batalionas įsiveržė į JT pozicijas ir rytus nuo vadinamos bunkerio aukštumos.

Centriname fronte komunistai užėmė vadinamą Capitol aukštumą. Netoliese buvo komunistų išmuštas iš pozicijų kitas JT dalinys, prieš artilerijai paleidus 4,5000 sviedinių ir paskui puolus komunistų pėstininkams su granatomis ir durtuvais.

Rytiniame fronte JT kariams pasisekė atmušti šiaurinių korėjiečių puolimą. Buvo suskaičiuota 21,000 prieš artilerijos paleistos granatos į JT pozicijas, neskaitant mortarų ugnies.

Pabėgo komunistų karininkas iš pailaubų derybų būstinės

MUNSAN, Korėja. — Šiaurinės Korėjos karininkas, atsakingas už saugumą pailaubų derybų kaimely Panmunjome, pabėgo į JT pusę ir pasidavė į nelaisvę.

Jis jau kartą anksčiau mėginęs pabėgti, bet pasisekė tik antrą kartą. Jis pareiškė, kad jam nusibodo komunistams ir kad jam geriau jį iškeisti į belaisvio gyvenimą JT pusėj.

Panmunjome visi saugumo karininkai ir sargybiniai yra šiauriniai korėjiečiai.

4 didieji svarstys Austrijos sutartį

Siūlo susirinkti Londone š. m. rugsėjo 29 dieną

WASHINGTONAS, D. C. — Amerika, Anglija ir Prancūzija pasiūlė Sovietų Sąjungai atnaujinti taikos sutartis su Austrija svarstymą, kad ši valstybė galiausiai atgautų jai žadėtą ir prideramą nepriklausomybę.

Vakarų sąjungininkai sutiko su sovietų reikalavimu aprėžti Austrijos armijos ir policijos jėgas iki 58,000 vyrų, kada taikos sutartis bus pasirašyta.

Vakariečių notų, įteiktų šiuo klausimu Maskvai, kviečiama Sovietų Sąjunga atvykti į konferenciją Londone rugsėjo 29 d.

Vokietis nudūrė jankį

MUENCHENAS, Vokietija. — Amerikos karo policijos seržantas Elmer Hubbard iš Corbin, Ky, buvo peiliu subadytas volkiečio Paul Ganz, 40 m.

Jankis nuvežtas į ligoninę mirė. Grumtynės, pasibaigusios mirtim, prasidėjo dėl Ganzo dukters, prie kurios lindęs seržantas.

SOVIETAI IR VAKARIEČIAI MANIEVROUJA

Vieni Rytinė Vokietijoje, kiti jos vakarinėje zonoje

FRANKFURTAS, Vokietija. — Pereitą sekmadienį ir vienoj ir kitoj Vokietijos zonoje prasidėjo dideli rudeniniai kariniai pratimai.

Rytinė Vokietijoje raudonoji armija, remiama stiprių lėktuvų junginių "kovoja" su įsivaizduojamu įsiveržėliu ir mėgina užkirsti jam kelią ir jį sunaikinti.

Tokiais pat tikslais Vakarų Europos valstybės, sutelkusios 250,000 kareivių pradėjo "puolį" besiveržiantį per Reiną prieša.

Vakarų žvalgybos vietos turi žinių, kad raudonosios armijos manevruose dalyvauja ir čekoslovakų bei lenkų armijos.

Atlanto gynybos manevruose dalyvauja Amerika, Anglija, Belgija, Kanada, Olandija, Norvegija, Prancūzija ir Luksemburgas.

Patvirtino bausmę krovėjų vadui

H. Bridges melavo, kad nepriklausė komunistam

SAN FRANCISCO. — Federalinio apeliacinio teismo narių dauguma patvirtino 5 metų kalinimo bausmę žinomam uosto krovėjų unijos vadui Harry Bridges.

Jis buvo susektas melavęs, priimdamas Amerikos pilietybę. Atvykęs iš Australijos jis nuslėpė savo priklausymą komunistų partijai, gavo Amerikos pilietybę ir pasidarė galingu komunistų įrankiu, vadovaudamas minėtai galingai darbininkų unijai.

Jis buvo paleistas už \$25,000 užstatą. Vyriausybė, remdamasi teismo sprendimu, nori jį po atliktos bausmės ištempti į Australiją. Jo advokatai ruošiasi bylą perduoti aukščiausiajam teismui, nors ir nėra vilties, kad jis galėtų laimėti.

Britų unijos nori prekybos su SSSR

MARGETE, Anglija. — Vyksiantis britų darbo unijų suvažiavime, atstovaujantiems 8,000,000 narių, buvo priimta rezoliucija, kurioje raginama išplėsti prekybą su Sovietų Sąjunga ir kitais komunistiniais kraštais.

Unijų manymu, šiuo būdu būtų galima padidinti Anglijos eksportą, nuo kurio pareina šalies ūkinė gerovė.

Povandeninis JAV rytiniame pakrašty

TOMS RIVER, N. J. — Pakrančių apsaugos jūreivis pranešė matęs nežinomą povandeninį laivą 5 mylias nuo New Jersey pakraščiu.

Laiwynas pasiuntė lėktuvus ir laivus ištirti dalyką.

ZUVO 350 MالدینINKŲ

NEW DELHI. — Hindų maldininkams keliaujant per Himalajų kalnus, užėjo smarki pūga, nuo kurios žuvo ne mažiau kaip 350 žmonių.

Eisenhoweris "vėjuotame" mieste. — D. Eisenhower, sveikinamas reporterių Midway aerodrome, Chicagoje. Eisenhoweris susitiko su vidurio vakarų respublikų vadais ir kalbėjo Cook apskrityje darbininkus.

RINKIMINĖ KOVA EINA AŠTRYN

Stevenson sako, kad ir jis moka kovoti su korupcija, blogiu

DENVER. — Korupcija nesudaranti kovos objekto tarp jo ir Eisenhowerio, pasakė demokratų atstovas Stevenson savo kalboj.

"Aš ne tik esu prieš, bet aš esu ir šį tą daręs prieš ją", kalbėjo Stevenson susirinkusiai 8,000 minių. "Aš buvau išrinktas, kad apvalyčiau pačią nešvariąją valdžią, kokia tik yra buvusi Illinois valstybėj. Ir tarp kita, ši valdžia buvo respublikonų", pastebėjo Illinois dabartinis gubernatorius.

Jau vien tas faktas, kad jis buvęs nominuotas jam pačiam to nesiekiant, parodąs, jog demokratai, lygiai kaip ir respublikonai nori ko nors naujo vyriausybės politikoj.

To noris ir Trumanas

Stevensonas pastebėjo, kad pakeitimų Washingtono nori ir pats Trumanas, kurį tačiau respublikonai laiko didžiausiu korupcijos kaltininku. Trumanas jam pareiškęs, kad Amerikos vyriausybei reikią, naujų žmonių, naujo kraujo, idėjų ir metodų.

Jis paneigė Eisenhowerio tvirtinimą, kad jo ryšiai su partija ir prezidentu neleidžia jam kovoti su korupcija valdžios įstaigose. Stevensonas manymu, Eisenhoweris to nebūtų pasakęs, jei savo politines kalbas būtų rašęs jis pats.

Stevensonas kalbėjo "Stevensonas savanorių" bankete, pradedamas naują 9 dienų rinkiminę kelionę. Iš Denverio jis išskrido į Minnesotą, paskelbė Kassone savo žemės ūkio programą.

JIS LAIKYŠIS PARTIJOS Ž. ŪKIO PLATFORMOS

KASSON, Minn. — Adlai Stevenson savo šeštadienio kalboj pripažino, kad demokratų partijos priimta žemės ūkio programa patenkina visus fermerių pageidavimus ir kad jis nemanaš siūlyti ko nors naujo.

Demokratų platforma yra "aiški, trumpa ir sveika", sako jį kandidatas.

Jis atsiliepė ir į Eisenhowerio 10 politinę programą, išdėstytą Philadelphiaje. Iš tų 10 punktų 3 yra niekam verti, o likusiais 7 punktais Amerika jau seniai vadovaujasi, mano Stevensonas.

Stevensonas kalbėjo prieš 100,000 minių, daugiausia ūkininkų, suvažiavusių į arimo rungtynes.

Farmeriai—biurokratų belaisviai, — sako Ike

KASSON, Minn. — Ketvertą valandų prieš Stevensoną tai pačiai ūkininkų miniai kalbėjo respublikonų kandidatas gen. Eisenhoweris.

Jis žadėjo rinkimus laimėjęs vaduoti ūkininkus iš biurokratų valdžios, bet kartu palaikysią jų gaminių kainas (kaip kad daro demokratų vyriausybė).

Mėgindamas įvartyti kylį tarp fermerių ir Trumano vyriausybės, Eisenhoweris vadino demokratų "agrikraitais", "agrikultūros autokratais" ir panašiais fermeriams nesuprantamais žodžiais.

Šimtatūkstantinė minia atidžiai klausėsi, ką žada respublikonų kandidatas. Kalbos įspūdis tačiau buvo menkas. Farmeriai dar niekad nėra turėję tokių gerų laikų, kaip dabar ir atsargiai priima respublikonų senstelijusią programą.

Ike pamiršęs savo užsienio politiką

Sparkman primena jo žodžius apie draugystę su sovietais

SANTA FE, N. M. — Senatorius Sparkman, dem. kandidatas į viceprezidentus, apgailestavo Eisenhowerio silpną atmintį ir dar silpnesnį jo sugėbimą pramatyti.

Eisenhoweris užmiršęs savo paties užsienio politiką ir dabar leidžia laiką, kaltindamas dabartinę vyriausybę, sako sen. Sparkman. Jis priminė Eisenhoweriui jo žodžius, pasakytus Maskvoj tuoj po karo: "Aš nematau nieko, kas ateity galėtų trukdyti pasidaryti Amerikai ir Rusijai artimiausiais draugais".

Eisenhoweris ir daugiau kartų pasirodė esąs Amerikos — Rusijos draugystės propagandistas. Sparkman priminė generolo žodžius, pasakytus Kongreso komitete, taip pat 1945 metais: "Sovietų Sąjungos politikoj niekas taip nedominuoja, kaip noras įgyti Jungtinių Valstybių draugiškumą".

O dabar Eisenhower žodžiais, esanti kalta vyriausybė dėl neparamatyto pavojų pasaulinei taikai, prikiša demokratų kandidatas Sparkman.

—Italijoj per vasaros manevrus žuvo 19 italų kareivių ir 56 buvo žužeista.

AMERIKA SVARSTO NAUJŲ GINKLŲ PRISTATYMĄ V. EUROPOS APSAUGAI

Tačiau divizijų skaičių ne tuojau būtų galima

sumažinti, pareiškė armijos štabo viršininkas PARYZIUS. — JAV armijos štabo viršininkas generolas Lawton Collins, atvykęs į Europą spresti gynybos uždavinius, pareiškė savo spaudos konferencijoj, kad Amerika mano apginkluoti NATO pajėgas Europoj atominiais ginklais.

Kalbami ginklai neapima atomines — didžiausias bombas prieš tolimiesiems taikiniams užnugary bombarduoti. Reikia manyti, jie yra taktiniai, kautynių lauko ginklai, kaip mažosios "iliputinės" atominės bombos, atominė artilerija ir raketos.

Padidintų gynybos galimybes.

Gen. Collins sako, kad naujaisiais ginklais būtų galima žymiai sustiprinti Vakarų Europos apsigynimą, tačiau kartu įspėjo, kad NATO sąjungininkai iš to nepadarėtų išvadų, jog jau netrukus būtų galima sumažinti numatytų divizijų mobilizavimą.

Dėl didelės piniginės naštos Vakarų Valstybės sunkiai gali sutelkti tiek divizijų, kiek numatyta paskutinėj NATO konferencijoj Lisabone. Nuolat nerodoma, kad Amerikai aprūpinti sąjungininkų armijas galingaisiais ginklais, atpultų reikala turėti 100 divizijų jau ateinančiais metais.

Amerika, vadovaudama Vakarų apsiginklavimui ir išleidama bilijonines sumas, yra linkusi duoti NATO armijai atominių ginklų, kaip matyti iš armijos štabo viršininko pareiškimo. Bet kartu ji nori, kad Vakarų Europos pastangos suorganizuoti pajėgias armijas būtų tęsiamos ir toliau, kaip yra buvę planuota gen. Eisenhowerio.

Kol Amerika galės aprūpinti sąjungininkus šiais ginklais, praeis dar ilgas laikas, per kurį sąjungininkams tenka planuoti gynybą senais ginklais ir sutelkti pakankamas žmonių jėgas.

Netiki sovietų atomine artilerija

Collins pasisakė netikįs, kad sovietai turėtų atominę artileriją (Mr. Proctor, inžinierių sąjungos pirmininkas netikįs, kad jie turėtų ir atominę bombą). Bet viskas esą taip planuojama, tartum ir sovietai jau turėtų šiuos ginklus — atominę artileriją.

Audra perlaužė tanklaivį

Žuvo kapitonas ir 10 jūeivių

CHARLESTON, N. C. — Tanklaivis "Foundation Star" (5,500 t.) plaukiąs po Hondūro vėliava, siaučiant baisiai audrai, perlūžo į dvi dalis. Iš 30 jūreivių 19 buvo išgelbėti; 11, tarp jų ir tankerio kapitonas, nuskendo.

Pirmas į pagalbą atbėgo norvegų garlaivis "Emu" ir nukėlė 18 sudūžėlių. Vėliau pribuvo pakrančių apsaugos kateris ir vienas naikintojas. Žuvo tie jūreiviai, kurie gelbėjimosi valtimis atsitraukė nuo laivo, bet, matyti, buvo vėliau bangų apverstai.

Laivo savininkai, jo kapitonas ir didžioji dalis įgūlos, buvo greitai.

Trumpai iš visur

—George Kennan, JAV ambasadorius Maskvoj, rugsėjo 19 dieną atvyksta į Londoną susitikti su tenyščiu ambasadorium Gifford ir kitais diplomatais.

—Aly Maher Paša, Egipto ministris pirmininkas atsistatydino, pasidariusi per dideliu nuomonių skirtumui tarp jo ir diktatoriaus gen. Naguib.

—Du egiptiečiai buvo nuteisti mirties bausmę už riaušes viename tekstilės fabrike Kafrel-davare š. m. rugpjūčio mėn.

—Lėktuvo padanga sprogo, kada Australijos ministris pirmininkas su žmona ir dukterim ruošėsi skristi. Nežiūrint lėktuvo įsibėgėjimo (90 myl. per valandą), pilotui pasisekė sulaukyti lėktuvą ir išvengti apvirtimo pavojų.

—Prez. Trumanas yra numatęs spalio mėnesį perkelti visą Ameriką nuo rytinių iki vakarinių pakraščiu su politinėmis kalbomis už demokratų kandidato Stevensoną laimėjimą.

—Stalinus priėmė Mongolijos ministrį pirmininką Tsednbal, atvykusį į Maskvą tartis su Kremliaus ir kitų komunistų vadais apie bendrą frontą Azijoje.

—Komunistų valymai Sovietų Sąjungoj numatomi prieš partijos kongresą spalio mėn. 5 d., pranešama iš Londono patikimų šaltinių.

—Kinijoj yra įrengta 5,147 koncentracijos stovyklos, kuriose suvaryta 18,118,850 žmonių, tvirtina tautinės Kinijos laisvų unijų lyga.

—Jugoslavija dar iki šių metų pabaigos gali sudaryti karinę sąjungą su Graikija ir Turkija. Graikija be Jugoslavijos pagalbos sunkiai galėtų apginti Trakiją nuo bulgarų — sovietų antpuolio, ir dėl to Amerika ragina minėtus tris valstybes dėtis į glaudžią karinę sąjungą.

75% spaudos remia gen. Eisenhowerį

NEW YORKAS. — Laikraščiu leidėjų ir redaktorių pareiškimu, generolas Eisenhoweris turi tokią laikraščiu paramą, kokios nėra turėjęs joks respublikonų kandidatas.

Eisenhowerį remia 75.16% visų Amerikos dienraščių, kurių tiražas sudaro 81.25% visos dieninės spaudos. Demokratų kandidatą Stevensoną remia tik 15.47% dienraščių, sudarančių 9.54% dieninės spaudos tiražą.

Laikraščiu leidėjų nusistatymas toli gražu neatitinka skaitytųjų. Tai patvirtina Roosevelt ir Trumano laimėjimai. Trumaną 1948 metais taip pat rėmė tik 16% dienraščių su 10% diennio tiražo, tačiau jis sumušė Dewey, kurį rėmė 65% dienraščių su 78.55% tiražo.

ALUS GERTI SVEIKA

Lygiai prieš trisdešimt metų lietuvių rašomosios kalbos tėvas Rygiškių Jonas savę senovinius užrašus, pagalvojo, iš šio beveik dainuodamas išarė tu visais kirčiais ir priegaidėmis bei prašė į tuo metu ruošą spausdinti "Lietuvių kalbos gramatiką" tris svarius žodžius: alus gerti sveika!

Knyga buvo išleista ir ryškūs, jausmams paplito per mokyklis, paaukoms, suaugusiųjų kursas ne tik plačioje Lietuvoje, bet ir toli už josios ribų, kur tik lietuvių padermės žmonės gyveno. Posakis liko gyvas iki šių dienų, ir be jokios abejonės šis atiteks būsimoms lietuvių kartoms.

Gramatika ir teisybė

Dabar sunku tikrai pasakyti, ar Rygiškių Jonui tada svarbiau buvo išreikšti, pabrėžti gramatinę vienos lietuvių kalbos gramatinę prasmatybę — bendraties, ar jam labiau rūpėjo pasakyti žmonėms dar kartą tikrąją teisybę, kad alus gerti sveika. Žodžiai įrašyti gramatikon, tai atrodytu, kad autorius šiuo atveju daugiausia kvaršino galvą lietuvių kalbos dalykas. Tačiau visi gerai žinome Rygiškių Joną buvusį griežtos logikos žmogų ir nepluškį. Ką jis sakė, tai kaip ir nepilnuo! Be to, visą savo ilgąjį gyvenimą vien teisybės siekė ir baimiai neapkentė melo, net smulknesnė! Jo ir lietuvių

bendrinės kalbos dėsniai ne kuo kitu, bet grynu protu ir sveika išmintimi paremti. Išmintimi ir protu, plaukusiais iš paprastų, daugiausia kaimo žmonių šnektos. Tačiau trumpotus sakinius galėjo būti pavartotas dviem sumetimais; bet teisingiausia bus pasakius, kad Rygiškių Jonas gramatikos dalyku didelę teisybę išreikšė.

"Atvažiavo meška"

Tačiau, ir šiuo reikalu gali būti įvairiausių nuomonių, ypač jeigu šį dalyką pradėtų svarstyti mūsų prabėję, kurie dėl vos įžūrimo kabelio, parašyto abejotinoj vietoj, gali išsitas laikraščio ar žurnalų skiltis pripildyti, tai ką bekalbėti apie visą sakinį ir net trijų žodžių! Ginčams ir nesupratimams galo neužėjusi! Bet niekas negalys užginėti ir paneigti, kad Rygiškių Jonas, išardamas ir gramatikon įrašydams nuostabų sakinį, turėjo galvoje alų ne svetimuose kraštuose kitataučių pagaminatą, bet savą lietuvių alų. Alų, padarytą iš tyro vandenilio, mielių, apynių bei parinktos mielių kultūros ir, kas svarbiausia, normaliai išsivystę, bet jokio cheminio pagreitimo. Alų, kurį žmonės darė ir gerė Lietuvoje anais geraisiais nepriklausomybės metais ir kurį išgėrė, uždraudė ir jo vieton savo dvokiančią "vodką" įvedė mūsų kraštą užplūdę išbadėjusieji rusai — bolševikai. Alutį, kurį šiuo metu visame žemės rutulyje gamina tik vienintelė, jau gražiai spėjusi pagarsėti, "Baltosios Meškos" šutvė savo bravore netoliese Chicago — mažame Thornton miestelyje. Lietuviškasis alus ūmu laiku užkariavo pirmąją vietą greito kugelio, dešrelių, keptų silių gausiosios šios vasaros tautiečių piknikuose ne tik pasaulio lietuvių sostinėse, Chicago, apylinkėse. Jį ragauja Detroito, Clevelando, Pittsburgho lietuviai, jį pamėgo Chicago gokiečiai, švedai ir kiti gerą skonį žinovai.

Jeigu taip, jeigu lietuviškasis alus gerti sveika, jeigu jį skaniai geria ne tik gausūs lietuvių savuose piknikuose, jeigu jį daro "Baltosios Meškos" varykla, tai verta apie šį dalyką ir kiek plačiau pakalbėti. Iš pradžių nieko nebuvo! Vyriausiasis "Baltosios Meškos" šutvės "pramocorius" Idefonsas Šadauskas dirbo sau šlavėjo darba arba, kaip čia dažnai sakoma, ėjo "dženitoriaus" pareigas šaunioje Joslyn MFG & Supply Co. įmonėje. Tvirtame plieno sandėlyje darė dvarkelį ir tik atsitiktinai atsimindavo buvusį Lietuvoje alaus gamybą, kurioje jis ne paskutinį vaidinį vaidino. Tiesa, I. Šadauskas visai ramus nebuvo. Vertėsi po truputį namų, sklypų pirkimu — pardavimu, kaišiojo savo nosį įvairiuose bizniuose ir su bičiuliais svarstė, kaip čia sėkmingiau naujajame krašte įsikūrus. Stipriai pergyvendavo lengvus priekaištus tremtiniais — naujiesiems ateiviams. Būdavo, darbo metu fabrike atveš karutį sąšlavę tam tikroje krosnyje sudėginti. Čia randa keletą šio darbo kolegų, tokių pat "dženitorių". Jų tarpe pasitaikydavo vienas, antras ir prieš 40—50 metų iš "krajaus" atvykęs tautietis. Darbas lengvas, nesukubus, tai sumesdavo po žodį apie visokius dalykus. Kartais išgirdavo nelabai palankias pastabas "dypukų" adresu. Kraujas užvirtdavo, ir mūsų Šadauskas nesusilaikęs išdroždavo: —Ko jūs norite? Buvau milijonierus Lietuvoje ir tokiu čia pasidarysiu... Tautiečiai tik pečiais nežymiai patraukdavo ir imdavosi už savųjų karučių nešdintis kas sau. Tuo viskas ir baigėdavo! Inž. J. Vilutis maišėsi kažkur alaus varykloj, bet savoj darbo nedirbo.

Nusivylęs. — Cpl. Earl W. Cooley, Jr., skubėjo iš Korėjos pas savo žmoną, kurios jis nebuvo matęs nuo antrosios judviejo jungtųjų dienos — 1951 m. rugpjūčio 18 d., tik tam, kad sužinotų, kad jo žmona išvykusi į Californiją su pamotimi. Jos sugrįžtant jis laukia Memphis, Tenn.

K. Jasėnas, B. Petryla, Simonaitis, A. Galminas, A. Šadauskas ir kiti bendradarbiai, žymesnieji šerinkai Dan Kuraitis, teisėjas Zuris, J. Gorb-Garbūškas, A. Grudzys bei daugelis kitų kiekvienas savaip veržėsi ir apie "Baltosios Meškos" alų nė sapne nespauodavo...

"Ne juokais kuriasi"

Štaiga atsirado mintis, prasiūdė darbas, pasitarimai, įtikinėjimai, kalkuliacijos, kombinacijos, kapitalo telkimas ir t. t. ir t. t.

Vieną gražią ankstybo pavasario dieną Chicagoje pasklido nepaprastas gandas: susibūrė nauja lietuvių šutvė, vadovaujama neseniai atvykusių specialistų — alaus gamybos specialistų, surinko nemažą kapitalą, ir net už \$500,000 perka iš lenkų "White Eagle" alaus varyklą ir pradeda gaminti lietuvišką alų... Gandas, kaip pėkūmas trenkė giedriame Chicago lietuvių danguje! Atsirado karštų projekto šalininkų, bet iškišo dar daugiau priešininkų. Gimė intriguos, pavvydas, įtarinėjimai! Atsirado pasididžiavimas naujaisiais pionieriais. Pirkimo suma ganduose greit pakilo net iki \$1,000,000! Vietos, lietuviškąjį laikraščiai, panaudodami nepaprastą žinią, didelėmis raidėmis antgalvėse pažymėdavo: ne juokais kuriasi... Gandai nuolat stiprėjo, darėsi pasakiški, intrigavo didžiąją lietuvių koloniją. Lalkas slinko. Iš lėto ryškėjo teisybė, ir pagaliau aiškiais lietuviškais žodžiais buvo paskelbta maždaug šitaip: naujieji ateiviai, vadovaujami alaus gamybos specialistų Indelfonso Šadausko ir inž. J. Vilučio, subūrė kapitalą iš neseniai atvykusiųjų ir iš seno Chicago gyvenančių prakinių lietuvių visuomenės veikėjų, nupirko neveikusį Thornton miestelyje alaus varyklą, ją išvalė, pataisė mašinas bei įrengimus, užaugo lietuvišką alų, ir — vasaros pradžioje turėsime skanaus gėrimėlio...

Penkis butelius galite sau pasilikti

Daug kas nusiramino. Daug kas nekantriai laukė šviežiojo alučio. Daug kas pradėjo teirautis "Baltosios Meškos" šerų... Praslinko mėnuo, kitas ir pagaliau alaus skirstytojai susirinko varykloje pirkti naujosios gamybos. O nelaimė! Nespėta užtenkamai pripilstyti į butelius... Ne visiems užteko! Koks nepasitenkinimas, pyktis! —Jeigu neduodat bent 20 dėžių, tai penkias galite sau palikti! —Kaip aš pasirodysiu alaus vartotojams su 20 butelių?! —Mums reikia lietuviško alaus, ir daugiau nieko nenorime girdėti, — šaukė beveik kartu prašmatnūs alaus distributoriai. —Palaukite, nusiraminkite, susimildami, alaus turime užtektonai prisigaminę, bet nespėjome į butelius supilstyti. Nelažboji pilstymo mašina taip pat gana dažnai užspringsta... Juk

matote, kad viso darbo tik pradžia!

Kur tau? Beveik visi pirkėjai — urmininkai išsiskirstė nepatenkinti, ir vis dėl mažo kiekio alaus!

Praėjo dar savaitė. Susitvarkyta. Kliūtys nugalėtos. Alus parduotas ir daugybė alinių. Tiesa, jų kai kurios stiprokiai susirišę su iš seno veikiančiomis varyklojomis, ir negali normaliai mėsuktis alų parduoti. Veikia suvaržymai, bet sumanesnieji klūtis nugalė, ir tautiečių troškulį malšina.

Apie alutį dienraščio gegužinėj

Didžioji dienraščio gegužinėj — pikniške būrelis lietuvių ragauja "Baltosios Meškos" produktą ir kiekvienas savaip jį vertina:

—Koks skanus alutis, kaip Wolfso-Langkamo Kaune, anais geraisiais laikais!

—Ką čia — Engelmano! Jis geresnis už gerąjį Bavarijos vokiečių alų!

—No, no! Jis man nelabai patinka! Aiškiai per stiprus! Vos vieną butelį išmečiau, ir jau galva sukasi! Supraskite, kad aš šio pikniko rengėjams norėjau daugiau duoti uždėbti...

—Žinote ką, vyručiai, juk šis alutis beveik visai be putelės! No, no! Jis man netinka!

—Kaip be putelės?! Ar nematai, kad puotoja!

—Na, vyrai, kalbėkime teisingai: naujasis alus mažiausiai turi putų, kaip amerikoniškasis, — paaiškino baro darbuotojas.

—O kam tos putas? Aš vakar išgėriau pusę butelio vietinio alaus ir palikau neužkimšęs visai nakčiai. Ištykė mane, sau, alus bus visai išsikvėpus, ilu i stiklinę ir — ką jūs pasakysite? Vienos putas!

—Tegul jas tiek ir tiek užkias putas! Atrodo butelio alus gali puoti tik dėl cheminių priemaišų, iš lėto paaiškina nežinia iš kur atsiradęs chemijos žinovas.

Baltoji meška žygiuoja

Nežiūrint įvairių nuomonių, žmonės alaus nelaistė, bet iš-

gerdavo piknikuose, alinėse, po būviniuose, auditorijoje... Alus nuolat eina geryn. Kasdien įveikiamos didelio darbo kliūtys. Jų nuolat vis naujų atsiranda. Kai alaus paskirstymas sušalavo — reikėjo įsigyti nuosavą sunkvežimį ir patiems alų išvežioti. Šiuo keflu surasti nauji pirkėjai Chicago siaurėje, vokiečių ir švedų gyvenamuose rajonuose. Pakartotinės gamybos alus žymiai geresnis. Kartais užsispiria ir sustoja senos pilstymo mašinos — reikia pataisyti. Reikalingas alus Michigan, Indiana, Wisconsin, Ohio, Pennsylvania valstybėse. Reikia čia mokesčių reikalus sutvarkyti. Reikia daug padirbėti. Iš pradžių laisvų pinigų neperdaugiau, reikia rūpintis kreditais. Žodžiu, darbo daug, bet ir rezultatai puikūs. Lietuviai turi savąjį alų! Per metus gali padaryti net 100,000 statinių padaryti alaus! Garbė "Baltosios Meškos" šutvei! Duokite kelią "Baltajai Meškai"!

Lietuviškasis alus gerti sveika!

Dr. Ant. Rudokas, O. D. tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus. 4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-7381. Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val. šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir Sekmad. pagal susitarimą.

Call for FREE Estimate KITCHEN CABINETS Wood or Steel Formica Counter & Sink Tops CZERWIEC (Sir Wick) LUMBER 4655 W. North BE 5-9400 Ext. 11 3700 S. Western Ave. VI 7-0456

CITIZENS FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION dabartinis dividendas yra 2 1/2 % 1542 HALSTED STREET Chicago Heights, Illinois

CITY WIDE SERVICE WORK DONE AT HOME (IF POSSIBLE) NO JOB TOO SMALL EXPERT WORK ON ALL AUTOMOBILE RADIOS Genuine Factory Parts Carters Radio Sales & Service 8 Years Experience 3928 No. Broadway DI 8-3785

a profitable reminder open a savings account this month Gaukit du gerus uždarius kasmėt Užtikrinkit taupymui apsaugą Turėkit pinigų kai reikia Pradėkit su \$1 Pridėkit kiek norite, kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

40 Metų Prekyboje Sukaktuvių Prekių Išpardavimas

Geros rūšies rakandai, pečiai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, kaurai, kilimai, dulbių valytuvai, siuvamos mašinos, radios, televizijos, jewelry, deimantai, laikrodėliai.

JOS. F. BUDRIK, Inc. 3241 So. Halsted St. CHICAGO 8, ILL. Tel. CALumet 5-4591-7237

Krautuvė atdėra pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M.

Budriko Radio Valanda iš WHFC 1450 kil. radio stoties, ketvirtadienio vakarais nuo 6 iki 7 val. vakare. Su orkestru ir dainininkais.

Pervežu baldus Chicagoje ir iš tolimesnių vietų TURIU ILGĄ PATYRIMĄ Juozas Naujokaitis 6819 So. Rockwell St. CHICAGO 29, ILL. Phone: WALbrook 5-9209

KAZYS ČESNAUSKAS GENERAL CONTRACTOR Statu naujus namus ir atlieku visokius namų remontus. Darbas garantuotas. Telefonas: LAFAYETTE 3-3306 Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

Lietuvių Krautuvėje Didelių Pasirinkimų Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikuciams. Zemos kamos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma. Baldai pagal užsakymą. ROOSEVELT Furniture Co., Inc. 2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711 Atidaryta sekm. nuo 11 iki 9:30.

NAUJA GYDUOLE Alexander's Nauda ja Maistinga Gyduole yra mišiny riešutų, uogų, šaknų ir lapų, ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nervišku galvos skaudėjimu, nuo šalčių ir ūtūko silpnumo, greitai pavargimo, gėrta nuo inkstu (kidney) ir dėl visokių vidurių nesveikumo — išstvermingas naistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokio liga sirgtumėt, šitame nišiny yra pastiprinimų, Vartojama ubatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00. Pristūnčiam į namus. ALEXANDER'S CO. 614 WEST BROADWAY South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA IŠ Stoties W. G. E. S. 5000 watts—1390 kil. Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS Tel. HEmlack 4-2413 7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

Tik "Naujienos" rašo tiesą — neša laimę, mokslą, šviesą.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamam nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvė, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill. JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. V rginia 7-7747 Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. DA. 6-3859

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40 2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 2 sv. cukraus, 1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40 2 sv. kiaulinių taukų, 12 sv. rūkytų lašinių, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 2 svara cukraus.

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 4 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. margarino, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 2 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 4 1/2 sv. cukraus, 2 gabalai tualet. muilo.

SIUNTINYS Nr. 25 E) 9 sv. grynų kiaul. taukų \$5.25 C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų \$8.00

SIUNTINYS Nr. 6—7 10 svarų cukraus ..... \$2.60 10 svarų balt. kviet. miltų \$2.50

HERE'S BIG VALUE! New Family-Size, Low-Cost FRIGIDAIRE STANDARD MODEL Model SR-60 Only \$3221 Down 78 Weeks To Pay! Cash Price \$214.75 —and with all these features Big Super-Freezer Double-Easy Quickcube Ice Trays Meter-Mixer mechanism Big, all- porcelain Hydrator Removable half-shelf at bottom Lifetime Porcelain Interior New Food-Safety Indicator

Come In! Also See The New Cyclo-matic Frigidaires!

M. J. SCHWENK FURNITURE AND APPLIANCES 3701 West 26th Street LAWndale 1-8580 Open Monday and Thursday Evenings

ALGIRO MARGERIO "ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI"

Knyga 1952 m. laidos. Kas išleido — nepasakyta; reikia manyti, kad autorius leidinys. Formatas gražus (20.5x14.5x2 cm), popierius geras, spaustuves (Naujienu) darbas atliktas švariai, turi 316 p., kaina 3 dol.

Viršelis ir turinio iliustracijos dail. M. Šileikio. Jo stengiasi visais atžvilgiais prisitaikyti prie knygos stiliaus ir aprašomų dalykų turinio. Ypatinai gerai nusisekęs (231 p.) savivaldybės šalpos organizacijos atstovo tipas, bet matosi ir nemaža disonansų. Kad ir tame pat paveiksle: paskutinių skurdžių lova, kurion galėtų atsigulti ir gerai pasituris. Prie jos net šliurės serganciam vaikui! O (232 p.) turiny sakoma: "kuri (mergaitė) džiaugėsi ir atsi-džiaugti negalėjo bateliais (sup. motinos iš šiukšlyno parneš-tais), kurių vienas buvo prasi-žiojęs kiauru savo šonu, o ki-

tas — galu, ir pastarasis bemaž du kartus didesnis". Iliustraci-jos knygos stiliui tinka.

Patsai autorius knygą pava-dino "žiaurios tikrovės vaiz-dai". Ar šiaip, ar taip nesuktu-me, o jau aprašyti vaizdai pri-sieina skirti prie beletristikos, dailiosios literatūros.

Senovėje dailioji literatūra, ypač poezija, buvo skiriama tik tam tikram "prakilniųjų žmo-nių" būreliui. Todėl nevisi žė-miškieji vaizdai patekdavo į knygosa. Kuriems tekdamo ta-laimė, būdavo įvyniojami į to-kius vystyklius, jog dažniausiai jų tikrovė visai nublukdavo ir būdavo suprantama tik per aukštų intelektualų akinius. Tada menas buvo tik grupė žmonių prieinamas (kaip mėgstama iš-miški: "uždarytas salone" arba "saloninis"), bet ne ma-sėms. Menas klestėjo daugiau-sia valdančiųjų dvaruose, o

liaudis tenkinosi savo sudėto-mis pasakomis, padavimais, dainomis, priežodžiais ir mįslė-mis. Laikas ir nauji išradimai pakeitė senąją santvarką. Feo-dalizmui žlugus eilinis žmogus išsilavinava, vis įgyja daugiau tei-sių, tarp kurių ir į apšvietą. Įvedus privalomą mokslą ir masės nebesitenkina vien liau-dies kūryba. Jos skaito ir nori visa žinoti pagal savo išsilavi-nimą. Jos reikalauja, kad ir menas išieitų į gatvę, kad būtų visiems prieinamas. Gauna jam laikytis salone už kietai uždar-rytom durim! Ir jį priverčia paklusti. Bet deja, masė nepri-avgusi prie jo visų formų. Daug-kas jai svetima. Poezija ima merdėti ir lieka tik grupei, kaip senovėje.

Su naujais išradimais ateina ir nauji visuomenės negalavi-mai. Darbo žmogus įsikinko į žūbtūtinę kovą už geresnį ryto-jų. Jis ieško kelrodžio, kelro-džio ne iš salono (kurs jį tiek kartų yra apgavęs), bet realaus gyvenimo. Jis nori tikrovės sparnuotojo žodžio, ne šilky v-y-stykluose, bet plikoje nuogybė-je, kaip ir jis patsai vargsta; nori savo sielai artimos litera-tūros, kuri rodytų, mokyti ir vestų į šviesesnę ateitį.

Ir atsirado žmonių iš jų pa-čių tarpo, kurie atsikratė po-niškosios dvasios, mėgina išieiti į minias joms suprantama kal-ba. Iš tokių vienas ir bus A. Margeris, pasirodęs su "Čika-gos šešėliais". Jis išieina su nuo-ga realybe, net iki cinizmo (196 p.), kur jis prostitutes krū-tį išgarbina daugiau, nei Sala-monas savo aukštojoje giesmė-je (4-5, 10; 7-3, 7, 8; 8-1, 8, 10). Jis mėgina plėsti kaukę iki bai-saus, kartais bereikalingo (141 p. kaip Maxwell gatvėje parda-vėja snarglį ryja, 142 p. kaip parduodamos po mėnesinių ne-išplautos kelnaitės, 117 p. apie plyšio susivimą, "siaurus" ir "plačius" vartus, visa scena nuo 114 iki 118 p.) nuogumo — cinizmo.

Dirbančioji ir kovojančioji masė nori veikalo, kurie ne tik parodytų (tai ir patys mat!) plikus vaizdus, bet ir priežas-tis, kodėl jie atsirado, kaip iš jų išieiti į geresnį rytojų ar bent nepatekti į juos; knygu, kurios jiems rodytų kelią ir ugdytų juose kovingumą. Pažiūrėkime, ar pasisekė A. Margeriui nagrin-ėjamoje knygoje tai visą duo-ti masei?

Joje yra, kaip autorius pava-dino, septyni vaizdai. Bet iš tik-ro vaizdelių yra daug daugiau. Pasidairius po juos aiškiai ma-tosi, kad autorius medžiagos tu-ri aibes, bet nesugeba ją susta-lyti į tinkamą eilę, kad susida-rytų kylanči intriga; nesiseka sistemingai parodyti jų skaity-tojui, o ypač duoti idėją. Jo iš-pai tik pasyvūs stebėtojai, jei ir veikia — eina pasroviui, ste-bi, aimanuoja, bet nedaro jokios įtakos nei laikui nei blo-gybėm. Paskutiniame vaizdely "Marija Kaunienė" mėgina ją išvesti į kovą, padaryti didvy-re, ir tai jam sekasi, bet neiš-tesa iki galo: nuveda ją nusivy-liman iki savizudybės ir tuo vi-sa sugadina. Visą laiką jai prie-šingu tipu vaizduoja jos vyrą, fanatiką kataliką, bet pabaigo-je išieina priešingai. Nei patsai autorius, reikia manyti, to no-rėjo: tas fanatikas, kaip ir visa šeima, apsinuodijęs savivaldy-bės atsiūsta Kalėdų šventėms žąsim ir patekęs ligoninėn, šau-kiasi kunigo, tiki dangum ir ta-me randa suraminimą, o jo žmo-na, taip gražiai pirma pa-vaizduota kovojančia už visą darbininkiją ir savo šeimą did-vyrę, kito nieko nebesuranda, kaip nusizudyti. Palieka ser-gančius vaikus, nusivelka net marškinius (psichologinė nesą-monė!), iššoksta nuoga iš sep-tinto aukšto ir užsimuša. Ir tai visa padaro sąmoningai! Negi prie to autorius veda, tokį nu-rodą kelio galą kovotojams už darbo klasės gerbūvį?

Aš neimsiu nagrinėti visų psichologinių klaidų veikale, kur neįtikėtina, kaip 42 p., kai tik atvykusi kaimo mergaitė ima kalbėti apie kūdikio reika-lingumą, lyg visapusiškai iš-prususi dama. Panašių dalykų skaitytojas knygoje ras ne ma-ža.

Jeį šiandieninė masė ir atme-tė tuos šilko vystyklius beletris-tiniam kūriniams, bet elemen-tariniai reikalavimai, kaip ir kiekvienam rašytam veikalui (kad ir vadovėliui) liko: kaip laikymosi pasiimtos temos, sti-liaus sklandumas, nuoseklus minčių dėstymas, kalbos gry-numas ir t. t. To viso trūksta šioje knygoje. Atskleidus skai-tyti 5 puslapi, tik pirmose 28 eilutėse, žodžiai "snieginės ba-lerinos" 5 sykius pasikartoja. Jos taip ausį rėžia, lyg važiuo-tum per grudus neteptaais ra-tais. Arba sakiny: "Šiltos mo-terų lūpos man jau nusibodo, ir aš norėjau snaigių šaltų lū-pų". Panašūs dalykai tęsiasi per visą knygą. O jau angliškų žodžių, sakinių, kaip pvz. "Ken-tucky Club Pope Tobacco for Pipe Lovers" (55 p.) "parės" (58 p.), "misis" (265 p. net 3 syk), "mister" (232 p. net 6 syk pakartoja), "overauzėmis", "di-nerke" (101 p.) ir panašiais "sulietuvintais" angly kalbos žodžiais knyga mirgėte mirga. Ar tuo paryškina veikala, pri-duoda originalumo? — Ne, tik knygą apkrauna barbarizmais. Taip pat prikerkliota aibės nu-valkiotų išsireikimų, žinomų kiekvienam piemeniui ir ber-nui. Juk vaizdai — ne tautosak-os rinkinys. Veikalą daro puo-šny ir žymų tik autorius su-galvoti originalūs išsireikimai. Dar kita, autorius specialybės dalykų (turimų žinių) sukiši-mas, kurie nieko bendro neturi su beletristiniu vaizdu. Jis ap-rašinėja ligos simptomus, duo-da net jos lotynišką pavadinimą (178 p.), lyg skelbime, nu-rodė net specialių moteriškėms sagų anglišką pavadinimą (121 p.), vietomis įklimpsta į žurna-listiką ir nueina iki tokio ciniš-kumo kaip 135 p.: "Iš tarpkojo varva rudi pūliai..." Juk tai temos, kurias galėtų gvildinti at-skirose brošiūrose gydytojas. Tada tos žinios ir žmonėms bū-tų naudingos; ir neapsunkintų be reikalo beletristinį kūrini.

Patsai didžiausias balastas, tai kartojimas: kartojasi žodžiai, išsireikimai, mintys, o pasku-tiniame vaizdely net tris sykius tas pats dialogas: nuo 229 p. — 240 pasikalbėjimas vaikų su Čikagos miesto savivaldybės labdaros įstaigos valdininku, antrą kartą tą patį pasikalbėji-mą atpasakoja per visą puslapį vaikai grįžus tėvui, 245—252 p. sūnus jau trečią sykį tą patį įvykį atpasakoja motinai.

Iš to viso, ką anksčiau nuro-džiau, apie knygos stilių neten-ka ir kalbėti: daugiau nei pusė jos prikimšta bereikalingo ba-lasto, kuris sumažina knygos vertę: apunkina skaitymą, in-teriga darosi neįdomi. Visa, kas nereikalinga, išmetus, knyga įgautų tikrai didesnę literatū-rinę vertę, nors jos liktų tik trečdalis.

Knygoje yra ir gražių vietų, kas pirštu rodo autorių turint nemažų gabumų, bet taip pat matosi, kad jis kiekvieną pai-šeliu parašytą popieriuje žodį grynu auksu laiko, nors dau-guma jų nėra ir surūdijusio gelžgalio, kokie gatvės mėtis, verti. Visoje knygoje ryšku, kad autorius nepajėgia kritiš-kai pažvelgti į savo kūrinius. Jo atspausdintas veikalas tenka vertinti tik pirmu juodraščiu, per nesuspatingą atsidūrusiu spaustuviėje.

Jeį tai būtų A. Margeri pimo-joji knyga, tektų daug ką do-vanoti, bet jis patsai šio veika-lo 2 puslapy (ir tai ne vietoje) pasigiria, kad tai ketvirtoji! Jei nesimatyti jokio talento, na, galima būtų buvę ir šį sykį pra-eiti tylomis, bet jis (talentas) kyšo daugelyje knygos pusla-pių ir todėl prisieina autorių plakti, gerai plakti literatūros kritikos ryškėmis, kad supras-tų daromas klaidas. Jis mato negeroves, bet nepajėgia iš pa-

grindų jų priežastis nusakyti, įtikinti skaitytojų. Jas įveda an-trailiais, net trečiaeiliais, išsi-reikimais į veiksmą, arba pa-mokslais, psichologiniai neįti-kinamais (94—97 p.) ir net sa-votiškai filosofavimais.

Gražių vietelių knygoje yra taip pat nemaža, bet ir taip straipsniui išlysus, paliksiu pa-čiam skaitytojui jas susirasti. Šiaip knyga, paėmus trūkumus dėmesin, verta perskaityti.

P. Višna

"Linksmoji našlė"

Chicago Lietuvių Choras "Firmyn" stato gražią opretę "Linksmąją našlę" (Merry Widow) sekmdienį, spalio 5 d., Sokolų svet., 2337 S. Kedzie Ave.

Dalyvauja Metropolitan Operos artistas Al. Brazis ir vie-tiniai artistai mėgėjai. Bus įdo-mu pamatyti Al. Brazį "Linksmojoj našlėj" dainuojant grafą Danilo. N.

H A Š E K
Rite-Way Roofing Co.
Kontraktorai stogams dengti
NAUJOJI VIETA:
2639 So. Kedzie Ave.
NAUJAS TELEFONAS
Bishop 7-1212
Reikalingi darbininkai

Schooley Television SERVICE & INSTALLATION
24 Hour Guaranteed Service
All Makes and Models
Scientific Repair Service
Reasonable Honest Rates
We are TV Engineers with experience and skill to diagnose and correct troublesome sets.
Hours 9:00 to 5:30
Ask for Service Dept.
10917 S. CENTRAL PARK
Phone: BEverly 8-9042

For Your Enjoyment
Air conditioned
Guyon Gardens
formerly Guyon Lounge
Now Under New Management of
L. B. Gray & Son
Relax in Cool Comfort,
4000 W. Washington St.,
Chicago, Ill.
Finest Cocktails and Liquors.
Try our excellent Chops,
Steaks, Lobster.

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

Sieglers GAS KITCHEN HEATERS OUT-HEAT 'EM ALL!

Triple Duty Sieglers PATENTED - AUTOMATIC Kitchen Queen OIL or GAS HEATERS

COOKS TO PERFECTION

THE HEATER THAT BECOMES YOUR KITCHEN AID

HEATS UP TO 3 ROOMS

BUILT-IN BLOWER FOR SUMMER COMFORT

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

- Exclusive Patented built-in Two-In-One Heatmaker.
- Heavy cast iron inner construction and cooking top
- Genuine Porcelain matches your gas or electric range

DESIGNED AND BUILT TO GIVE THE WORLD'S FINEST PERFORMANCE

ILLINOIS FURNITURE AND RADIO CO.
1570 N. Milwaukee Avenue
HUMBOLDT 9-1600

Progress Furniture Co.
CHICAGOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

teikia mažiausias kainas šiame mieste ant visokių namam reikmenų, nes suglaudė 2-ju krautuvų prekybą į vieną. Su vienos krautuvės operavimu išlaidom daro dviejų krautuvų prekybą už daug daug mažesnes kainas. Daugiau kapitalo, daugiau prekių, mažiau rendų, mažiau algų, taksų, šviesos ir kitų išlaidų.

Faktas kalba pats už save

Chicago ir apylinkių lietuviai darykite sau ir šiai įstaigai gero — suprasdami, kad nėra ir negali būti kitos Lietuvių baldų krautuvės Chicagoje, kuri galėtų sumušti "Progress" kainas. Dėl kiekvieno namam reikmenų pirkimo, visuomet kreipkitės į šią įstaigą

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 Archer Ave. LAfayette 3-3171
Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems.

"Freezer Families" LIVE BETTER FOR LESS!

Amana UPRIGHT FOOD FREEZER

SHARP FREEZE

THE HOME FREEZER proved best by tests!

Amana Upright freezes large quantities of food faster, with less electricity, than 8 other major brands laboratory tested! This means you save more on food costs all year, buying at lower quantity or seasonal prices for freezing and storage in your Amana!

New Amana Food Freezers HAVE EVERY FEATURE YOU WANT!

- Every shelf is a freezing surface
- Food always in easy view and reach
- Uses up to 40% less floor space

Prices from \$279⁵⁰ to \$699⁵⁰

ASK US about the money-saving Amana Freezer Owners' Food Plan.

5 YEAR WARRANTY on the mechanical refrigeration system.
5 YEAR FOOD PROTECTION PLAN against food spoilage due to mechanical failures.

M. J. SCHWENK FURNITURE & APPLIANCES
3701 West 26th Street
LAWndale 1-8580
Open Monday and Thursday Evenings

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	\$10.00
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 5c.
Savaitel 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje.	
Metams	\$9.00
Pusei metų	\$5.00
Trims mėnesiams	2.50

Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500

Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Mokesčiai

Nacionalė pramonės konferencijos taryba apskaičiavo, kad šiais metais Amerikos žmonės įvairiais mokesčiais (federalės valdžios, valstybių, savivaldybių, etc. \$86,500,000,000. Palyginus su pereiniais metais mokesčių padidėjimas sieks \$16,000,000,000 arba 22 nuosimčius.

Jeigu mokesčiais po lygią dalį būtų apdėti visi krašto gyventojai (vyrai, moterys ir vaikai), tai kiekvienam būtų sumokėti po \$557.

Mokesčių našta nuolat didėja. Tačiau iki šiol santykis tarp padidėjimo mokesčių ir padidėjimo pajamų buvo toks, jog ir mokesčius sumokėjęs likdavo šiek tiek daugiau. Vienok tas "šiek tiek daugiau" nuolat traukiasi, nes pragyvenimo išlaidos kyla. Mažai juk žmogui naudos iš to, jei jo pajamos, sakysime, padidėja (atmokėjus mokesčius) penkiaisi nuosimčiais, kada tuo pačiu metu maždaug apie tiek pabrangsta pragyvenimas.

Įvairius valdžios mokesčius, žinoma, nevisi gyventojai temoka. Nekalbant jau apie vaikus, nemoka jų ir daugumas nedarbingų žmonių. Todėl mokesčius tenka mokėti tiems, kurie turi bent tiek pajamų, nuo kurių mokesčiai jau yra imami.

Pirmiau (1945 m.) 51 nuosimčių visų federalių mokesčių sumokėdavo asmenys, kurių metinės pajamos nesiekdavo \$5,000 per metus. 1948 m. jie sumokėjo tik 39 nuosimčius, o pernai — 37%.

Zemiausi federališki mokesčiai nuo kiekvieno dolerio yra 22.2 cento. Tokie mokesčiai yra pirmo pajamų skyriaus (kai pajamos jau prašoka tą sumą, nuo kurios mokesčiai nėra imami). Paskui laipsniškai tie mokesčiai didėja. Kai pajamos siekia \$200,000 ir daugiau, tai nuo dolerio mokesčiai jau imama net 92 centai. Tiek imama, žinoma, ne nuo visos sumos, o tik nuo tam tikros dalies. Prieš Korėjos karą federališki mokesčiai buvo žymiai mažesni, — nuo 17 iki 82 centų nuo dolerio.

Nieko stebėtino, kad dabar, kai prasidėjo rinkiminė kampanija, tiek daug kalbama apie mokesčius ir jų sumažinimą. Žinoma, kalbėti ir žadėti galima. Bet ar galima pažadus ištesėti, tai jau kitas klausimas. Tokiais neramiais laikais sunku tikėtis, kad būtų įmanomas kiek didesnis mokesčių sumažinimas. Jei būtų dėlamos pastangos stabilizuoti mokesčius, kad jie daugiau nekiltų, tai ir tat būtų gerai.

Filibusteris

J. A. V. senate tam tikrais atvejais naudojamas vadinamoju "filibusteriu". Tai priemonė sulaukyti senatą nuo balsavimo. Kai pasiūlomas tokiis bilius, kuriam griežtai priešinasi grupė senatorių, tai tokiomis atvejais kartais ir prasideda filibusteris. Prieš bilių nusistatę senatoriai, vienas kitą pavaduodami, stengiasi sunaudoti visą laiką, kuris yra skiriamas tam biliui svarstyti. Jie kalba ir kalba: apie bilių, apie kitus dalykus, net bibliją skaito. Svarbu jiems neprileisti prie balsavimo. Tuo tikslu kai kurie senatoriai net aštuonias valandas kalba, kad kaip nors "laiką užmušti".

Ta priemonė sulaukyti balsavimą ir yra žinoma kaip filibusteris, kuriuo dažnai naudojasi pietinių valstybių senatoriai, kai bandoma praversti koks nepatinkamas jiems bilius (pvz. civilių teisių bilius).

Prasidėjus rinkiminei kampanijai, pasireiškė tarp pažangesnių demokratų judėjimas, kad filibusteris būtų arba visiškai panaikintas arba bent tiek apribotas, jog jis negalėtų sulaukyti senatą nuo balsavimo. Tas judėjimas jau kelia susirūpinimą tarp pietinių valstybių senatorių, kurie daugiausia filibusteriu ir naudojami. Jie bijosi, kad jiems gali būti išmuštas ginklas iš rankų, kurio pagalba jie iki šiol pajėgė sulaukyti civilių teisių bilių. Rūpi tad jiems patirti Stevensonso nusistatymas. Tačiau pastarasis iki šiol nepasisakė, ar jis pritaria filibusteriui, ar ne.

GENGSTERIZMAS SOVIETŲ ROJUJE

(APŽVALGA)

The Reporter žurnalas išspausdino labai įdomų straipsnį apie nusikaltimus ir (ne) baudimus darbininkų rojuje, baudimus darbininkų rojuje, atseit, sovietų Rusijoje. Straipsnio autorius yra jurgoslavas Anton Karlovac (tai slapyvardis), kuris išgyveno Rusijoje penki-

ševikai paskelbė tam tikros rūšies "baltiems" amnestiją, tai Vertinskis pasiryžo grįžti namo.

Grįžo jis į Maskvą kupinas visokių vilčių. Bet nerado to, apie ką svajojo: tiek viskas buvo pasikeitę. Išlipęs iš traukinio, jis apsidairė ir liūdnam tarė: "Ak, aš nebe pažįstu tavęs, Rusija!"

Bet čia susigriebė ir atsigriebė, kad galėtų pasiimti savo lagaminus, kuriuos buvo beveik prie kojų pasidėjęs. Lagaminų nebebuvo, — jie buvo pavogti iš jo panosės. Vertinskis dar liūdnam tarė: "Taip, aš dabar pažįstu tave, Rusija!"

Tą savo rūšies anekdotą Karlovac'ui papasakojęs aukštas enkavedistų pareigūnas. Anekdotas būdingas tuo, kad jis lyg brėžė pabrėžia, jog Rusijoje vagiliavimas yra labai paplitęs.

"Tą pasakojimą", rašo Karlovac, "aš pakartoju ne taip sau. Man nusibodo stereotipiniai Maskvos ir Kominformo propagandos nuolatiniai švarkštimai prieš Ameriką, 'genstegitų tautą'. Aš neabejojau, kad Amerika turi gesterių. Tiesa pasakius, aš apie juos skaitau laikraščiuose ir žurnaluose, kurie pasidavinėja Jugoslavijoje. Matau aš juos vaizduojant Amerikos filmuose. Bet aš taip pat žinau, kad tautos gyvenime jie vaidina tik antrašį vaidmenį. Man įkrito sovietų hipokritiškumas. Aš išgyvenau tarp jų penkiolika metų — ir vienas stipriausių išpatijų, kokį iš ten išsivežiau, yra prasipalpinęs palauidamas ir gesterizmas, kurio estis persunkęs tiek žemiausias, tiek aukščiausias gyventojų sluogsnis. Kriminališkumas yra vienas iš tų dalykų, kurį rusai nesivaina išradę, bet faktiškai jie jį tai turėtų turėti daugiau pretenzijų, negu jį daugumą kitų savo 'išradimų'."

Kriminališkumas Rusijoje, sako Karlovac, yra paprasčiausias reiškinys. Kišenvagių visur pilna. Nė neapsižiūrėsi, kaip tavo pinigėlis nebėra. Su britva sovietų piktadariai tiesiog stebuklus doro: tramvajuje ar kokioje kitoje vietoje, kur yra didelė spūstis, jie britvus pagalba išpauja visą kailiui nugarą. Ką jie su tuo kailiu daro, sunku pasakyti.

Britvą jie panaudoja ir kitiems tikslams. Jei apvogtasis bando triukšmauti, tai jis gali labai skaudžiai nukentėti nuo piktadario britvos. Dažnai todėl piliečiai, kurie jau yra turėję patyrimo, tyli: jie bijosi, kad jų veidas nebūtų britva sužalotas.

Kišenvagių ir smulkesni piktadarių paprastai veikia paskirai. Vadinasi, nėra organizuoti. Tačiau didesniuose miestuose veikia vadinamosios "troikos" (trijukės). Kiekvieną "troiką" sudaro vadas ir jo du padėjėjai. Tai branduolys. O tas branduolys turi keliolika ir net kelias dešimtis eilinių narių. Tokia organizuota "gengė" yra tikra miestų pabaisa. Apsiginklavę revolveriais, gengeriniai plėšia ne tik paskirus piliečius, bet ir krautuves bei bankus.

Maskvoje yra išgarsėjusi "Juodoji troika" ir "Mirties troika", kurioms priklauso nemažas skaičius gengerių. Kaukaze, Ukrainoje ir vidurinėje Azijoje veikia vadinamieji "juodrankiai".

Vienas būdingų sovietų gyvenimo reiškinys yra tas, kad gengeristai, jei jie yra sumimami ir išsiunčiami į Sibirą, labai lengvai iš ten pasprunka. Lengvai jie pasprunka, lengvai jie randa ir prieglaudą, kadangi gengerizmo tinklas yra apėmęs visą Rusiją, o gengeristai paprastai žino, kur ieškoti prieglaudos.

Daugeliui, sako Karlovac, tai gali atrodyti keista. Sovietų Rusija yra pagarsėjusi savo saugumo organais, kurie ir už mūrinės sienos uždužia neišikimą elementą. Tai kodėl policija nesuvaldo kriminalistų ir gengeristų?

Sovietų policija, sako Karlovac, nėra jau taip gera, kaip apie ją kalbama. Tiesa, slapto-kas Aleksandras Vertinskis po bolševikiškios revoliucijos apton Karlovac (tai slapyvardis) leidu Rusiją ir užsienyje išgykuris išgyveno Rusijoje penki-

Stevenson'as atvyksta į Denverį. — Gub. Adlai E. Stevenson pasakytį pagrindinę rinkiminę kalbą, skirtą taip vad. "nepriklausomiems balsuotojams". Kairėje — Wilson W. Wyatt, jo rinkimų kompanijos direktorius.

P. JAUNIUS

PASAULIO LIUTERONŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMUI PRAĖJUS

Viso pasaulio liuteronų akys š. m. liepos pabaigoje buvo nukreiptos į Hannoverį, kur vyko Pas. Liut. Saj. suvažiavimas — Visuotinis Susirinkimas. Hannoveris buvo tinkamai pasiruošęs: gatvės apie stotį, operą ir miesto halę, kur vyko posėdžiai, buvo pasipuošusios didžiulėmis svetimų tautų vėliavomis, po miestą paleista papildomu tramvajų, posėdžių salės parinktos erdvioms, gražios, su visais patogumais — rūporais, ausiniais priimtuvais klausytis kalbų vokiškai, angliškai ar švediška; prie halės įrengtas paštas, knygynas, filatelistų skyrius, restoranas, o lauke — papūginta valgykla bei palapinės ekskursantams ir jaunimui. Organizuota pavyzdinai. Kiekvienas delegatas ar ofic. svets įsiregistruodamas gavo jau iš anksto paruoštą voką su visais reikalingais dokumentais, programomis, miesto planu, posėdžių bei nakvynės adresais ir kitomis reikalingomis informacijomis. Stoty, registracijos ir prie posėdžių salių visur matėsi jaunimo su raiškiais, kiekviena proga teikisio informacijų ir mieliai patarnavusio. Miestas virė tautų mišiniu, daug spalvotų. Nors tarpe suvažiavimo dalyvių nemaža buvo ir vokiečių, tačiau dauguma Hannoveriečių buvo nuomonės, kad visi, kas tik suvažiavimo ženklely nešiojo, buvo amerikiečiai ir juos reikėjo užkalbinti angliškai.

Dalyvavo 1,200 atstovų

Suvažiavimo paruošiamąjį darbą atliko Sąjungos Vykdomasis Komitetas, išrenkamas Suvažiavimo metu 5 metams iš įvairių tautų bažnytinii veikėjų ir susidedantis iš 15 asmenų. Iš pabaltiečių pereiname Vyk. Komitete buvo latvių arkivyskupas Grynbergas. Du metu ruoštas šiam suvažiavimui. Per tą laiką Vyk. Kom. turėjo parinkti suvažiavimo vietą, numatyti temas ir referentus, išdirbti suvažiavimo, posėdžių ir sekcijų planus, nustatyti suvažiavimo dalyvių skaičių iš kiekvienos tautos ir t.t. Savo darbe gaudyti kišenvagių ir gengeristų.

Nepaprastai yra įsigalėjusi ir vadinamoji "blato sistema". Tinkamiausias tai sistemai apibūdinimas bus: netepsi — nevažiuosi. Be protekcijos, be tepimo, sako Karlovac, nei žingsnio negalima žengti. Kur visas gyvenimas yra nepaprastai varžomas, ten labai derlinga dirva kyšiams ir kitokioms negerovėms.

Po dvidešimt metų gyvenimo užsienyje Vertinskis patyrė, jog juo labiau Rusija kinta, juo labiau ji pasiilekia ta pati. Caro laikais vagiliavimas buvo praplėjęs, — nepranyko jis ir dabar. Faktiškai, kaip sako Karlovac, "blato sistema" — vagiliavimo, kyšių ir gengerizmo sistema — pasidarė tik dar labiau sudėtinga.

vežę New Yorko Wagnerio kailiū chora, kuris labai gerai pasirodė. Jaunimo posėdžiai vyko atskirai — kelių tūkstančių talpumo tos pačios miesto halės Niedersachsų salė. Visur referatai atspausdinti trimis kalbomis ir galėjai sekti kalbą, kad ir nesuprasdamas jos. Be bažnytinii ir organizacinių reikalų buvo svarstyta ir pabėgėlių problema. Tuo reikalu priimta šiais pagrindais rezolucija:

Visuotinis Susirinkimas kiekviena visas tautas ir bažnyčias ne tik stiprinti savo pastangas be tėvėškes esančių žmonių (Heimatlosen) padėties teisingam išsprendimui, bet ir visomis jėgomis taip paveikti, kad visame pasauly tautų ir tautinių sluogsnii įsivietinimas būtų pripažintas nusikaltimu (als Verbrechen grandmarkt) ir kad išretiesiems nebūtų duryš uždarytos sugrižti į savo teisetąją tėviškę, jeigu jie to patys panorėtų.

(Čia turima galvoj ir ištremtuosius ir krašto vidų. P. J.)

Siekiant šių tikslų reikalinga laikytis sekančių pagrindinių dėsnių:

Visi skirstymai pabėgėlių pagal jų tautines arba politines ypatybes turi pasibaigti. Pabėgėliai ir ištremtieji turi turėti ne tik azilio teisę, bet ir teisę nuolat apsigyventi, verstis darbu ir gauti socialinę apsaugą taip kaip ir šalies piliečiai. Kur pirminiai kraštai (kuriose pirmiausia pabėgėliai atsiburia — Aufnahmelaender) jaučiasi nepajėgūs didesnių jų skaičių sutalpinti, ten yra tarptautinės atsakomybės reikalas bėgėjams emigrantams padėti ir tinkamą įsikurdinimą parūpinti.

Zmoniškosios padėties išsąjogimas ir teisingos socialinės tvarkos atstatymas reikalauja parūpinti gyvenamų patalpų, žemės bei darbo. Atskirai išblaškyti pabėgėlių šeimų nariai visomis priemonėmis turi būti vėl suvesti į krūvą. Nėra jokios pabėgėlio vargo srities ir jokios pabėgėlio kančių kelio stoties, kurie neapimtų šaukimosi ir krikščioniškos kiekvienu laiku būti pasirodusiai padėti. Tai prasideda kas naujai atvykusius pabėgėlius priėmimo stovykloje ir baigiasi galutinai jų apsigyvenimo vietoje. Tai liečia aprūpinimą kaip medžiaginuoje taip ir dvasiniuose varguose. Tai liečia kaip pabėgėlių įjungimą ir krikščioniško gyvenimo bendravimą vietinėse parapijose taip ir praktišką paramą jų naujojoje pradžioje. Šita yra PLS, jos visos narių-bažnyčių ir kiekvienos vietinės parapijos bendra atsakomybė.

Sekantiame veiklos periodui (5 metams) išrinktas naujas prezidentas ir naujas Vykdomasis Komitetas. Prezidentu išrinktas Hannoverio vyskupas Lilje, o Vyk. Komitetan, pakieitus atatinkamai įstatus, — 19 narių iš šių kraštų: USA 5, Vokietijos 4, Danijos 2, ir iš Prancūzijos, Brazilijos, Indijos, Austrijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos bei Holandijos po 1. Taigi į naująjį VK atstovas iš egzilinių bažnyčių nebeįėjo.

Vokiečių kručūstas pasirošimas

Nors Suvažiavimas buvo bažnytinii pagrindu vedamas, tačiau ta pačia proga, kieno ir kaip tik įmanyta, buvo stengta išsupažindinti dalyvius ir su savo tautos rūpesčiais bei kanciomis. Čia ypač buvo gerai pasirošę vokiečiai. Kiekvienas atstovas tarpe visokių referatų, informacijų ir kit. vis rasdavo ant savo stalo padėtą ir kokią nors vokiečių tremtinių reikalais medžiagą. Štai čia yra "Charta der Deutschen Heimatvertriebenen" keturiose kalbose. Jausdami atsakingumą prieš Dievą ir žmones, jie reikalauja pripažinti teisę kiekvienam į savo tėviškę. Ši charta buvo įteikta savo laiku UNO valstybėms, dabar ji įteikiama dar kartą Suvažiavimo dalyviams, kad pasaulis neužmirštų, jog žmonės dar laukia sugrįžti į savo tėviškę. Kitą kartą radai vėl iliustruotą brošiūrę "Deutschland". Čia vėl rodo, kaip žmonės su tuo ką gali panešti traukimo Parizium — jo vardu Vied. Reikalų Ministras. Toliau sveikino Hannoverio burmistras, Rylių Vokietijos vyskupas Diebitis ir kit.

Programa ir rezolucija

Suvažiavimo programa turininga. Nuo ankstyvo ryto ligi vėlaus vakaro per visas 10 dienų buvo numatyta kur eiti, ką veikti. Amerikiečiai buvo atsi-

gai ir jų kūrimasi naujose vietose.

Netikslus žemėlapis

Ir čia žemėlapis, parodantis iš kokių kraštų ir kiek yra su bėgę į Vokietiją ir Austriją žmonių ir kiek protestantų yra išvežti iš anų kraštų ir Rusijos gilumą. Kiek liečia Lietuvą, tai šiame žemėlapy paduoti klaidingai daviniai. Mūsų visada ir visais memorandumais būdavo aiškinama, kad iš Lietuvos repatriavo į Vokietiją apie 55,000 visų telybų žmonių, iš kurių 28,000 buvo vokiečių tautybės ir 27,000 lietuvii. Žemėlapy parodyta, kad į Vokietiją pasitraukė 60,000 evangelikų, iš kurių 40,000 vokiečių 1941 m. ir 20,000 lietuvii. Ten pat parodyta, kad į Rusijos gilumą išvežta iš Lietuvos 2,000 evangelikų vokiečių, o kiek evangelikų lietuvii — neparodyta. Yra žinoma, kad daug išvežta ir evangelikų lietuvii, o vokiečių vargu ar iš viso bebuvo likę tiek. Žinių iš Klaipėdos Krašto visai nėra. Knygutę išleido Vokietijos Rytinių Kraštų Bažnyčių Komisija.

Latviai ir estai

Neatsilikio nė mūsų kaimynai latviai ir estai. Latviai platinio visai vykusiai, kad ir trumpai, Latvijos vokiečio repatrijanto parasytą knygelę "Lettland in der Europaeischen Schicksals-Gemeinschaft". Čia trumpai apžvelgiama Latvijos istorija, valstybės išaugimas, klestėjimas, rusų okupacija, teroraras, bėteisė ir suskurdėjimas. Estai paruošė ir įteikė memorandumą, kad būtų duota galiomybė tremtiniams ir toliau turėti bažnytinii aptarnavimą savo gimtojo kalboje. Šį memorandumą davė pasirašyti ir latviai, o lietuviais kazikodėl nenorėjo duoti pasirašyti. Mat, nebuvo susitarta. Tik estui nematant, latviai padavė ir mūsų atstovui pasirašyti. Būtų galėję ir mūsų atstovai ką nors atsivežti į Suvažiavimą — informacinių žinių apie savo kraštą ar iš Genocidos ką nors. Jeigu ne latviai, ir estų memorandumas būtų likęs nepasirašytas. Juo daugiau reklamuosimės, juo daugiau išskels mums padarytas skriaudas, tuo daugiau apie mus pasaulis žinos. Tada svarbu ypač tokiose tarptautinėse konferencijose, kur suvažiuoja savo kraštų visuomenė įtakos turį žmonės. O daug kas apie mus mažai ką nežino. Vieno amerikietiško mokytoja teiravosi, kur yra Lithuania, koks jos miestas, tai Ryga? O vėl kitą kartą vertėjas vertė Lithuania — Lettland. Nesuįsigaudo. Pasigėsta ir mūsų jaunimo. Malona buvo žiūrėti į Amerikos, Skandinavijos, Vokietijos ir kitų kraštų jaunimo būrius. Matytis buvo ir latvių, o mūsų nebuvo. Net nežinota, kad šalia Sąjungos Suvažiavimo, bus atskirai ir jaunimo suvažiavimas. Mūsų atstovai jaunimo reikalais buvo į Sąjungos Suvažiavimą atvykę, ten jie buvo registruoti ir ten dalyvavo jaunimo sekcijos posėdžiuose. Tačiau ne tas svarbu, bet svarbu patį jaunimą parodyti. O mes turim gražaus jaunimo ir netoli — čia pat Diepholze. Neseniai tas jaunimas stovyklavo netoli Diepholzo, o būtų galėjęs stovyklauti teisę kiekvienam į savo tėviškę. Ši charta buvo įteikta savo laiku UNO valstybėms, dabar ji įteikiama dar kartą Suvažiavimo dalyviams, kad pasaulis neužmirštų, jog žmonės dar laukia sugrįžti į savo tėviškę. Kitą kartą radai vėl iliustruotą brošiūrę "Deutschland". Čia vėl rodo, kaip žmonės su tuo ką gali panešti traukimo Parizium — jo vardu Vied. Reikalų Ministras. Toliau sveikino Hannoverio burmistras, Rylių Vokietijos vyskupas Diebitis ir kit.

Programa ir rezolucija

Suvažiavimo programa turininga. Nuo ankstyvo ryto ligi vėlaus vakaro per visas 10 dienų buvo numatyta kur eiti, ką veikti. Amerikiečiai buvo atsi-

ZINIOS IŠ KANADOS

Silickų šeima gražiai tvarkosi

Gražų pavakarį apleidome Montreal' ir leidomės į "Plenių kalnų" papėdę — Brome Lake. Vos tik pervažiavus Viktorijos tiltą, pasiekiamas St. Lambert. Kadangi čia gyvena Lietuvių Darbininkų Draugijos veiklus narys, buv. ilgametis pirmininkas, J. Silickas, norėjosi, nors trumpom, jį aplankyti.

Pentadienio vakaras — drg. Silicką, jo žmoną, dukrelę ir sūnų radome dirbančius nuosavoje krautuvelyje, 499 Rothesay Ave. Patalpa didelė, pilna prekių ir pirkėjų. Visa šeima ir dar keletas samdytų žmonių plūta, skuba patarnauti, užsakymus išvežti. Atrodo, nelaukia patekome, bet drg. Silickai suranda kelias minutes laiko. Trumpai pasikalbame bėgamaisiais reikalais.

Biznis eina labai gerai. Bet savininkai rūpinasi ne tik ekonominiais klausimais — neat-silieka ir nuo kultūrinio-visuo-

Ivairių firmų geriausias kokybės Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTIJA, ISSIMOKĖJIMAI

D. DAINA
TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Masinė Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 val. pietų ir
nuo 7 iki 9 val. vakaro.
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA
816 W. 33rd Pl. Chicago 8, Ill.

meninio gyvenimo. Šeima — vaikučiai — mokosi. Viena dukrelė medicinos studijuoja, antra — ruošiasi būti gimnazijos mokytoja. Sūnus jau paskutiniai metai gimnazijoje, o jauniausias, 7 metų, jau dveji metai mokykloje. Visi labai gerai mokosi, o atostogų metu tėvams padeda kiek galėdami. Tai pavizdinga šeima.

Bet drg. Silicko laukia kostumeriai, o mūsų — toliau kelionė. Atsisveikiname. Bet drg. Silickienė, jau išeinant, sako: "Turėsite 3 dienas laisvas, parašykite "Naujienoms", kad mus vėl lankytų, nes mes per darbus ir užsimirštame."

Tai išaučiū money orderį \$9 ir prašau tuojau tai simpatiškaiai šeimai "Naujienas" siųsti.

Skambėjo vestuvių varpai
Šio rugpiūčio 23 d. susituokė Genė Jakštė, senųjų ateivių duklė su Bronium Jazoku, naujuoju ateiviu.

Vaišėse dalyvavo gražus skaičius kviestųjų svečių.

Rugpiūčio 18 d. susituokė Valė Žukauskaitė su Antanu Pauliuku, gyv. Hamiltone. A. Pauliukas yra "Keleivio" skaitytojas, susipratęs demokratiškus pažiūrų žmogus.

Jaunavedžiams linkime laimės.

Kardelio "griekai"

"Tėviškės žiburiuose" Nr. 33 (138) "žurnalistas" Pr. Alšėnas, str. "Atviras laiškas p. J. Kardeliui" išvardina "visus" jo, Kardelio, "griekus". Štai jie "... pirmosios okupacijos metu buvute nuolatiniu svečiu pas Sovietų pasiuntinį, važinėjotės po Maskvą, tuokėtė žmones Vilniuje, atseit, buvute pirmuoju sovietišku "kunigu" tarybineje Lietuvoje, vadovavote Filharmonijai ir užėmėte kitas aukštas vietas..."

Idomu! Ar p. Pr. Alšėnas būdamas "pilnutiniu" lietuviu, gali užtikrinti, kad čia visa yra tiesa?!

KLB Tarybai susirenkant

Rugpiūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 d.d. susirenka pirmajam posėdžiui naujai išrinktieji PLB-nės Kanados krašto taryba.

Jos ateitis ir užsibrėžtų tikslų įgyvendinimas priklausys nuo pačios Tarybos laikysenos.

Nuosirdžiai linkėtina dirbti Tėvynės laisvinimo ir Kanados liet. b-nės naudai. Darbo vaisiai bus našūs tik tuomet, jeigu sprendžiant gyvybinius klausimus bus vadovaujamas sveiku protu, nuosirdžia meile Tėvynei ir kiekvienam lietuviui ir, bent sprendimų metu, bus atsi-palaiduojama nuo partijos lini-jos.

Užsibaigė vasaravimo sezonas

Su Darbo Diena, oficialiai, užsibaigia ir vasaravimo sezonas.

Rugpiūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 d. baigė vasaravimą ir Brome Lake apylinkėse vasaravusieji lietuvių pp. G. ir Jr. Bakanavičių ūkyje.

Ta proga aplankė dvi lietuvių grupes ir Brome, P. Q., vykusią žemės ūkio parodą.

Pagiris

Ne atomo, bet duonos problema

Conservation Foundation pirmininkas Osborn inžinierių suvažiavime Chicagoje skaitė pranešimą apie tai, kad pasauliui sudarą problemą ne atominė bomba, bet maisto išteklių menkumas. Pasauly kasdien padaugėja 60,000 žmonių.

Daugely kraštų žmonės neprivalga, o dešimtys milijonų iš tikrųjų bado dienas gyvena. Tas verčia žmones lįsti į komunistinių bučių.

Esą klaidinga manyti, kad Amerika viena galinti išmaitinti pasaulį, kaip kartais pasakoma. Girdi, dar neuztikrinta, kaip po kokių 20 metų bus šiame krašte pakankamai maisto.

Geros kelionės Bim-bai, Mizarai ir kompanijai!

Kai skaitai "Vilni" arba "Laisvę", tai dabartinis Lietuvos gyvenimas taip atvaizduotas, kad Adomas su Jeva ir rojuje geriau neturėjo. Bet visas tas pa-nėgirikas apvainikuoja iš "Tėvynės Balso" (boševikų leidžiamas laikraštis Vilniuje, skirtas tik užsienio esan-tiems lietuviams vilioti; Lietu-voje jis nėra platinamas) "Lais-vėje" perspausdintas tūlo Mar-celyno Stygos straipsnis "Be-prasmiškai praleidau savo jaunystės dienas". Jame Styga "džiaugiasi" grįžęs iš Kanados Lietuvo, kur sovietinės siste-mos dėka gyvenimas pasidars daug "geresnis", negu bet ku-riame kapitalistiniame krašte.

Kadangi ir mūsų boševikai visą laiką peikia ir keikia šio krašto gyvenimą ir sąlygas, tai tenka laukti, kad jie daugiau nebesispirs Amerikos valdžios pastangoms išsiųsti juos pas-batiušką Staliną, o tuoj patys

savo noru patrauks į Lietuvą boševikų sukurtą "rojų".

Iš visos širdies linkiu jiems geros kelionės. J. Veversys

Maskvoj 25 kartus mažiau telefonų kaip Chicagoj

Chicagoje yra 1,500,000 tele-fonų, o Maskvoj pirmą kartą po II Pasaulinio karo išleistoje tel. knygoje sužymėti 75,000 tele-fonų. Turint galvoj, kad Mas-koj yra 5 milijonai gyventojų, o Chicagoje mažiau kaip 4, Chicagoje yra 25 kartus su vir-šum daugiau telefonų negu Mas-koj.

Būdinga, kad Maskvos telefo-no knygoje paminėtos 3 bažny-čios ir 120 policijos (milicijos) stočių. Chicago telefonų kny-goje nurodyta 39 policijos kny-gos ir 1,500 bažnyčių.

Pirkite JAV taupymo bonus.

SOLDIERS THREE

HERE ARE THREE champions of defense... two marines and their mascot, "Head Space"! And don't say the puppy doesn't count. He does. For little "Head Space" takes the place of the beloved pets these boys have left at home. He's a morale builder — doing a first-class job for defense!

And you're doing a defense job every day by your purchase of United States Defense Bonds. For you know that by Bonds and other forms of saving you are making yourself and your family financially secure. And when you are strong financially our country has the strong economy that must go hand in hand with military strength to make us all safe. In these restless times remember—Peace is only for the strong!

So today, where you work, sign up to buy Bonds through Payroll Savings—the easy plan that saves for you before you even draw your pay. Thousands have found it one sure way to save.

HERE'S HOW E BONDS NOW EARN MORE MONEY FOR YOU!

Now safe, sure U. S. Series E Defense Bonds pay an even better return than ever before... thanks to 3 brand-new money-earning features announced by the U. S. Treasury.

- Now every Series E Bond you buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semiannually, when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start!
- Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!
- During the 10-year extension period, every un-matured bond earns at the new, higher interest (average 3% compounded semiannually). Your original \$18.75 can now repay you \$33.67. \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank!

PEACE IS FOR THE STRONG... FOR PEACE AND PROSPERITY, SAVE WITH U. S. DEFENSE BONDS!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois

BUDRIKO 40 METŲ SUKAKTUVIŲ PROGA

Parduodamos prekės sumažintomis kainomis. Dykai sieninis Termometras su kiekvienu pirkinium.

- Aliejiniai pečiai 4 kambariams, vertės \$89.50 už \$59.50
- Aliejiniai pečiai, vertės \$99.50 už \$69.50
- Angliniai pečiai po \$37.50 ir aukščiau
- Gesu šildomi pečiai po \$29.50 ir aukščiau
- Elektrinės suvamos mašinos po \$59.50 ir aukščiau
- Skalbiamos mašinos po \$79.50
- Elektriniai šaldytuvai po \$149.50
- Stalo lempos, reg. vertės \$12.50, už \$5.95 ir aukščiau
- Grindų lempos, reg. vertės \$24.50, už \$14.95 ir aukščiau
- Pertaisyti televizijų setai, garantuoti, 10 col. arba 12 col. screen, po \$49.50
- Sutaupykit \$100 ant Naujo Console 17 colių
- Televizijos seto, buvo \$269.95, už \$169.95
- 20 colių TV setai, reg. vertės \$279.95, po \$179.95
- Admiral Televizijos setas, riešuto kabinete, su Radio ir Phonografu komb., vertės \$250, už \$125.00
- RCA Victor Televizija, Console Blonde kabinete su Radio Built-in AM ir FM, už \$99.50
- ¼ kar. deimantų žiedas, 14 kar. auks. Numazintas, \$89.50
- 17 akm. rankiniai laikrodžiai, vertės \$39.00, už \$19.50
- 17 akm. rankiniai laikrodžiai, 14 kar. auks., \$29.50

SPRINGSINIAI MATRACAI

- Garsųjų Išdirbysčių — Viskas Pirmos Rūšies
- \$29.50 Springsiniai matracai, dabar \$19.88
  - \$34.50 Springsiniai matracai, dabar \$21.88
  - \$44.50 Springsiniai matracai, dabar \$28.88
  - \$59.50 Springsiniai matracai, dabar \$38.88
  - \$74.50 Springsiniai matracai, dabar \$48.88

PLATFORM, PULL-UP KLUBO KĖDĖS

- Rich Frieses, Matelases, Plastics
- \$49.95 Platform Rockers, dabar \$28.88
  - \$18.95 Patraukiamos kėdės, dabar \$9.88
  - \$24.50 Rašyklos kėdės, dabar \$12.88
  - \$69.50 Platform ir Ottoman, parduodama už \$39.88
  - \$59.50 Patraukiamos kėdės, dabar \$29.88

PUIKIAUSI COCKTAIL IR KAVOS STALAI

- Modern or Period Styling—Finest Cured Woods
- \$12.95 Mahogany Kavos Stalai, dabar \$5.88
  - \$17.95 Coffee and Cocktail Stalai, dabar \$9.88
  - \$19.95 Coffee and Cocktail Stalai, dabar \$10.88
  - \$24.95 Puškesni Cocktail Stalai, dabar \$15.88
  - \$29.95 Naujausi Moderniškieji Stalai, dabar \$18.88

SEKLYČIOSI SETAI

- Matelases, Friezes ir Mohair drobės. Mod. ir Period stilių.
- 189.50 vertės seklyčios setai, dabar \$108.88
  - \$249.00 vertės seklyčios setai, dabar \$138.88
  - \$325.00 vertės seklyčios setai, dabar \$188.88
  - \$395.00 vertės seklyčios setai, dabar \$248.88
  - \$500.00 vertės seklyčios setai, dabar \$288.88

MIEGAMŪJŲ SETAI

- Walnut, Mahogany ir Blonde medžio. Mod. ir Period stilių.
- \$149.50 vertės miegamojo setai, dabar \$88.50
  - \$69.50 vertės miegamojo setai, dabar \$32.87
  - \$219.50 vertės miegamojo setai, dabar \$138.88
  - \$249.50 vertės miegamojo setai, dabar \$168.88
  - \$299.00 vertės miegamojo setai, dabar \$188.88

VALGOMŪJŲ KAMBARIŲ SETAI

- Mes tikime, kad turime puikiausią pasirinkimą valgomojo kambario baldus visoje šioje aplinkėje.
- \$129.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$68.88
  - \$169.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$87.88
  - \$189.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$98.88
  - \$495.00 vertės 8 šmotų setai, dabar \$298.88
  - \$695.00 vertės 9 šmotų setai, dabar \$398.88

CHROME DINETTE SETAI

- Formica viršiais ir Durand plastikos uždengimais. Įvairių stilių ir spalvų.
- \$74.50 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$48.88
  - \$89.50 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$48.88
  - \$109.00 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$68.88
  - \$139.00 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$89.88
  - \$189.00 vertės 5 šmotų Dinette Setai, dabar \$98.88
  - \$199.00 vertės 5 šmotų Dinette Setai, dabar \$127.88

MIEGAMOSIOS SOFOS

- Įvairių medžiagų ir stilių. Yra gražios ir praktiškos.
- \$79.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$48.88
  - \$99.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$68.88
  - \$129.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$88.88
  - \$239.50 vertės Sleeper Sofos, dabar \$128.88
  - \$289.00 vertės Sleeper Sofos, dabar \$187.88

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel. CALumet 5-7237

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vak. iki 9:30 P. M.

Nation-Wide U.S. ROYAL Trade-in SALE!

Now Millions More Can Own Them — at the Biggest Savings in Years!

- The original, genuine Air Ride tires that
- go on America's finest new cars!
  - have never been duplicated!
  - absorb the road in silence at any speed!
  - cushion all road shock and vibration!
  - run much cooler—last much longer!
  - improve steering and control of any car!
  - give safety, mileage beyond previous standards!

SIZE	LIST PRICE	NOW*
5.00/15	19.80	14.25
6.40/15	22.15	15.95
6.70/15	23.25	16.75
7.10/15	25.75	18.50
7.60/15	28.20	19.95
8.00/15	30.90	21.95
8.20/15	32.30	23.05

*plus tax exchange

EXCLUSIVE FEATURES AVAILABLE NOWHERE ELSE!

America's Finest Regular Pressure Tire
U.S. Royal De Luxe
Longest tire mileage in its class!
LIST PRICE \$20.10
NOW \$14.95 plus tax exchange size 8.00/16
Size 6.50/16 (list price \$24.80), NOW \$18.75. plus tax exchange
Famous brake-action tread—4-way skid protection—safety-bonded cords!

Sensational New Safety Tire by U. S. ROYAL
U.S. Centipede Grip
Never such performance at such a price!
LIST PRICE \$14.60
NOW \$11.95 plus tax exchange size 8.00/16
The only tire in its field introduced in 1932! Stopping power, mileage economy, tire beauty above all former popular-price standards!

ACT NOW—LIMITED TIME ONLY! LONG EASY CREDIT TERMS!

Geo. J. Eberhardt
COMMERCIAL TIRE & SUPPLY CO.
4657 W. MADISON ST. • MANSFIELD 6-8220

IS LIETUVIU GYVENIMO

Apie tragiška Jagomastų likimą

Šiomis dienomis sueina 11 metų, kai naciai išžudė garbingą ir visoje Maž. Lietuvoje mylimą E. Jagomastų šeimą.

Iš jų spaustuvės "Lituanian" Tilžėje daugybė knygų ir leidinių nešė lietuvišką pasiryžimą ir nuosirdumo dvasią per visą Lietuvą. E. Jagomastas ten per ilgą amžių tvirtai kovojo už lietuvininkų teises. Nepaisė jis vokiečių neapykantos. Tas augalas, brandus vyras su ilgaus ūsais pasidarė lyg legendarinė asmenybė — lietuvininkų senovės vaidila sargyboje prie Nemuno krantų.

Kada Hitleris su Stalinu sudarė žinomą sutartį, naciai jį privertė aplėisti tėvų kraštą ir persikelti į tada jau rusų okupuotą Lietuvą. O kai metus vėliau vokiečiai užėmė Lietuvą ir Jagomastus užtikė Vilniuje, geštapininkai suėmė jį ir visą jo šeimą. Be teismo sprendimo abu senieji Jagomastai, jų sūnūs Dovas ir Jurgis, jų dukterė Ona ir žentas Vilmantas — visi buvo sušaudyti. Už ką? Už tai, kad jie norėjo būti ir išlikti lietuviškie.

E. Jagomasto didelis ir sudėtingas visuomenės darbas yra susijęs ne tik su Prūsų Lietuvos, bet ir su visos mūsų tautos atgimimu bei su valstybės atkūrimu. Jo nuveikti darbai laukia rimto įvertinimo. P.

A. Dambrauskaitė vėl dainuos

Prieš kiek laiko mūsų operos pažiba — operos solistė Antanina Dambrauskaitė išvyko apsi-gyvenimui į Floridą, kur sau-

sas klimatas labiau tinka jos balsui išlaikyti. Išvykus iš Chicago, nebegirdime jos dainuojant.

Dabar A. Dambrauskaitė ruošiasi su koncertais aplankyti rytinių Amerikos valstybių kelėtą didesnių lietuvių kolonijų. Šiuo metu ji turi pakvietimus dainuoti didesniuose centruose. Mažesniųjų kolonijų lietuvių organizacijos galėtų nepraleisti progos pasikviesti garsiąją dainininkę savo parengimams šiam rudens sezonui. Norintieji susisiekti koncertų reikalui, galite su ja susisiekti (12121 N. E. Fifth Ave., North Miami, Florida).

Čikagiečiai taip pat dar tikisi išgirsti A. Dambrauskaitės balsą specialiam koncerte, kurį surengtų kuri nors veiklesnė lietuviška organizacija. A. M.

Sporto kronika

Rugpjūčio mėn. 26 d. YMCA salėje, prie Ashland ir Division gatvių, Chicago LSK Perkūno krepšinininkai, besiruošdami išvykai į Kanadą, žaidė bandomąsias krepšinio rungtynes su L. S. K. Gintaro komanda. Ši mėginamąji susitikimą aiškiai laimėjo Perkūno penketukas, įveikęs gintariečius 53:34 (24:10). Pas perkūniečius žaidė du nauji krepšinininkai, tuo tarpu kai Gintaro komanda pasirodė savo įprastinės sudėties.

Perkūnas: Bliūdžius — 19, Sideravičius — 14, Dirvenskis — 12, Puodžiūnas — 4, Kalvaitis — 2, Mickevičius — 2. Gintaras: Kaunas — 13, Gaška — 9, Martinaitis — 4, Stankaitis — 4, Martinkus — 3, Montvila — 1.

—Rugpjūčio mėn. 30—31 d. LSK Perkūno krepšinininkai ir

ARESTUOTAS UŽ NUŽUDYMĄ — Charles Petrach, parodytas aukščiau su šerifu Burgoom (dešinėje) Lawrenceville'je, Ill., kai jis buvo areštuotas už Miss Georgine Lyon, high school knyginkės, nužudymą. Jis su ja buvo susizadėjęs, bet ji atsisakė už jo tękti ir grąžino jam žiedą.

Lietuvis Teisininkas

futbolininkai viešėjo Kanadoje, Toronte, iš kur sugrįžo su gražiomis pasekmėmis. Krepšinyje perkūniečiai pelnė aukštą pergalę, nugalėję Toronto LSK Vy-tį 59:36. Futbolo susitikime Chicago atstovams ėjosi kiek sunkiau, bet ir čia jie neapsileido ir išsikovoję lygiąsias 1:1.

—Rugsėjo mėn. 13 d. 6 val. vak. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., yra numatytas LSK Perkūno futbolininkų susirinkimas, tolimesniai veiksiai aptarti. Į jį kviečiami atvykti ne tik aktyvūs futbolininkai, bet ir iki šiol nepasireiškusieji žaidėjai, o taip pat ir sporto mėgėjai. —E.

PAKVIETIMAS

Mano darbo draugas J. Frank klausia, ar turėsiąs laisvą sekmadienį rugs. 14 d. 3:30 val. po pietų. Girdi "ateik Raymond bažnyčion, aš einu bažnyčion iš ryto. Tai nedaro skirtumo, Dievo žodis skelbiamas ir po pietų, ir vakare. Mūsų pamaldos būna punktualiai 3:30 val. po pietų kas sekmadienį, 816 W. 31 St., lietuviškame Bridgeporte. Pamaldos pajvairinamos giesmėmis ir muzika. Ypač ateinantį sekmadienį turėsimė svečių iš tolimesnių kolonijų".

Pakvietimas vietoj. Kas turi laisvo laiko valandą kitą, ateikit. Nė vėna bažnyčia blogo nemoko. Dievo žodis teisinga forma svarbu. D.

SERGA ONA GAILIENĖ

Prieš kurį laiką buvome ap-lankyti Onos Gailienės (10923 S. Homan), kuri sunkiai serga. Vasarą jai buvo kiek geriau, o dabar gydytojai jos dukrelei Onytei pasakė, kad ji neatsit-tractų nuo mamytės.

Nors Onytė dirba savo namuose artistinį darbą New Yorko kompanijai, gražiai savo mamytę prižiūri ir visa, kas reikia, jai padaro. Ji vis skuba ir trūšia, kad tik mamytei būtų geriau.

Linkime Onai Gailienei greitai pasveikti ir grįžti į mūsų tarpą, nes mums be jos liūdna. Draugė

Chicago Lietuvių Klubo ir Draugijų 1952 m. Valdybos

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozapas Balčiūnas, 7253 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; Vice-pirmininkas Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., WA 5-3972; Notarimū rašt. Frank Bakutis, 2603 W. 69 St., HE 4-4638; Fin. rašt. Petras Kenutis, 5015 W. Quincy St., CO 1-5270; Kasierius Dominikas Bredelis, 6751 South Campbell Ave., Marsalka Aleksandras Dulčius, 6404 So. Campbell Ave. Korespondentas Ona Svirnickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. BOARD OF DIRECTORS: Kazimieras Brazaitis, 7212 S. California Ave., Antanas Kardelis, 7136 So. Mozart St., PR 6-2342; Ona Svirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį 4 ketvirtadienį 7:30 val. vakaro. Friendly svetainėje, 2548 W. 69th St.

Rugpjūčio mėn. pabaigoje pasirodė Lietuvių Teisininkų Draugijos Užsienyje leidinio "Lietuvis Teisininkas" Nr. 5.

Žurnale nemažai aktualios, kaip "Naujienose" jau buvo skelbta, medžiagos lietuviams teisininkams.

Dr. Br. Baleniūnas nagrinėja individo, teisės ir moralės problemas ir individualizmo formas, kuriose individas skleidžiasi ir tarpsta, teisės filosofijos šviesoje. Tai teisės filosofijos studija: Individualizmas, teisė, moralė ir pastabos apie egzistencinį mąstymą.

Ceslovas Butkys rašo apie Lietuvos Statutą. Savo straipsnyje "Užmirštas lobynas", autorius kreipia lietuvių teisininkų dėmesį į Lietuvos Statutą ir skatina Lituanistikos Institutą įtraukti į savo studijų planą ir Lietuvos Statuto nagrinėjimą.

Bronius Ivanauskas rašo LTDU organizacinius reikalais. Šiame numeryje telpa du jo straipsniai: Centro Valdybos pavidimą atlikus ir Draugijos įstatų ir kitais organizaciniais reikalais.

Atskirame skyriuje: Nuomonės organizacinius reikalais rašo Dr. jur. Vl. Šimaitis (Centro Valdybos planų belaukiant), J. A. Stikliorius (Ar steigina Pasaulio Lietuvių Teisininkų Sąjunga?).

Jonas Našliūnas skiria nekrologą paminėti mirusiam Vyr. Tribunolo teisėjui J. Danauskui. Yra korespondencijų apie teisininkų veiklą iš Bostono, Los Angeles, Paryžiaus, Chicago ir Clevelando.

LTDU CV pirmininkas R. Skipitis kreipiasi į teisininkus plačiu straipsniu, kviesdamas aktyviai dalyvauti Draugijos organizaciniame gyvenime — Pavargome ar apsilaidome, klausia autorius.

Žurnalo numerio pabaigoje įdėta Centro Valdybos bendra-raščiai.

Žurnalo adresas: 17600 Lind-say Ave., Detroit 35, Mich. Redaguoja d. teisininkas J. Gliaudys.

★ Tautos diena yra šiandien.

Ar daug moterų buvo pasipu-šusios lietuvių tautiniais drabužiais? Kiekvieno lietuvių parei-ga — savo žmonai ar mylimajai nupirkti tautinį kostiumą, kurie užsakomi pas J. Karvelį, 3249 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telefonas: DANube 6-1136.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTES RŪTOS No. 1 1952 METŲ VALDYBA: Albert Tamson, pirmininkas; Anna Casey, pirm. pagalbininkė; Frank Opulskas, nutarimų rašt.; Thomas Salkauskas, finansų rašt.; Margaret Kanis, kontrolės rašt.; Elizabeth Tamson, kasos pagalb.; Justin Yuškenas, kasierius; Tadas Selckes, durų sargas; Tadas Selckes, ligonių lankytojas; Joseph Bartkus, teisėjas; Elizabeth Tamson, teisejo rašt.; Frank Opulskas, korespondentas, 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

Jablonskis išlaikė gydytojo egzaminus

Labai smagu išgirsti, kai vis didesnis lietuvių tremtinių gydytojų skaičius išlaiko valstybinius egzaminus ir įsigyja teisę verstis gydytojo praktika J. A. V., tuo užsitikrindami sau profesinę ateitį šiame krašte.

Vienas iš tokių, tik ką išlaikęs egzaminus, yra ir Dr. Konstantinas Jablonskis, gimęs 1919.III.8 Būdvių k., Kretin-yos aps., studijavęs mediciną Vytauto Didž. Universitete Kaune, po to Vokietijoje, Tubingene ir Duesseldorfe, kur 1948 m. gavo gydytojo diplomą.

Atvykęs į JAV atliko priva-lomą praktiką (internšipą) Ravenswoodo ligoninėje, Chicagoj. Po to lig šiol dirbo Westlake Hosp., Melrose Parke. Yra su-kūrgs lietuvišką šeimą, auginą sūnų.

Linkime Dr. K. Jablonskiui daug pasisekimo tremty, o grįžus į Lietuvą, kai jį bus laisva, įgytas žinias ir patyrimus pa-naudoti jos gerovės kūrimui.

Dr. K. Jablonskis yra ir "Naujienų" skaitytojas. O.

PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ Draugijos "Apšvieta" susirinkimas po vasa-ro atostogų bus rugsėjo (Sept.) 9 d., antradienį, "Sandaros" svetainėje, 840 W. 33rd St. Pradžią 7:30 v. vak. Narės kviečiamos atsilankyti ir išgirsti pranešimą apie gegužinę, kuri visiškai pavyko.

Nut. rašt. S. Puniškienė.

UTENOS Apskritis Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas vyks antradienį, rugsėjo 9 d., 7:30 val. vakaro Vingeliausko svet., 4500 S. Talman Ave. Visi nariai, —es kviečiami atsilankyti.

K. Kazlauskas, rašt.

FRANK TUMPIŠ
Gyv. 7139 S. Washtenaw Av.

Mirė 1952 m. rugsėjo 5 d. va-kare, sulaukęs 21 metų amžiaus. Gimęs Chicagoje.

Paliko nuliūdę: Tėvai: motina Ona (pagal tėvus Janu-taitė), tėvas Antanas; brolis Antanas, jo žmona Helen ir jų šeima; 2 pusbroliai: Bruno ir Joseph Tumpiai ir jų šeimos; daug kitų giminių, drau-gių bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioje, 659 W. 18th St.

Antradienį, rugsėjo 9 dieną, 11 val. ryto iš koplyčios bus lydimas į Lietuvių Tautines Kapines.

Visi a. a. Frank Tumpio gim-inės, draugai ir pažįstamieji nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinįjį tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Tėvai, Brolis, Pusbroliai ir kiti Giminės bei Draugai.

Laid. Direkt. Petras Gurskis, Tel. SEeley 3-5711.

Metinė Mirties Sukaktis

A. A. FRANCES JUKNIS
Persikyrė su šiuo pasauliu 6 dieną rugsėjo mėn. 1951 m., sulaukus 63 metų amžiaus, gi-mus Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliūdime dvi dukteris: Martha Firtik ir Zenta Charles, Lillian Santi ir Zenta Salvatori; 4 anūkus — Lila, James, Wayne ir Gail, ir kitus gimines.

Liūdnei atminčiai laisų brangiosios motinos bus li-komos Šv. Mišios Švento An-tano parapijos bažnyčioje 9 d. rugsėjo m. 1952 m. 7:45 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilan-kyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangioji motina, niekuomet neužmirši-me. Tu pas mus jau nebesu-griši, bet mes anksčiau ar vė-liau pas Tave ateisime. Nu-liūdę lieka:
Dukterys, Zentai, Anūkai ir kiti Giminės

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Re-kaile pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsitrinkti ROY R. PETRO (Putramentas): 5519 So. Harlem Avenue, POrtsmouth 7-9328.

URBA Gėlių Mylūntiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotu-vėms, Papuoil-romams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5899 arba 3-5876

LOVEIKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulko Dalls
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
2316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7388

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINYCIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvsėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LIŪDESIO VALANDŲ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudmė koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BISHop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BISHop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 ktl

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781
STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginea 7-6672 PULLman 5-1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COMmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Prompt Dependable Service
ON YOUR HEATING PROBLEMS
Gas CONVERSIONS Oil
BURNERS...FURNACES
FOR IMMEDIATE OR FUTURE INSTALLATIONS
CALL STE. 3-0200 NOW
ASK FOR MR. BOLOCHEK
Duty HEATING & CO.
712 WEST 79th ST. Open Mon. & Thurs. Evenings

Kiekvienas privalo taupyti geresnei ateičiai
Kad rūpesčiai ateitimi būtų mažesni, reikia taupyti saugioje įstaigoje
Taupykite Standard Federal Savings & Loan Association —saugiausioje taupymo įstaigoje

Turtas — \$30,000,000.00
Atsargos Fondas — \$3,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginea 7-1141

Pittsburgh, Pa.

Lietuvių kambarys Pittsb- burgh'o Universitete

Amerikos lietuvių visuomenė tur būt žino, kad Pittsburgh'o lietuvių turi įrengę lietuvių kambarys Pittsburgh'o Universitete. Tokių atskirų tautų kambarių iš viso yra 25. Kai studentai studijuodami susiduria su tam tikro krašto istorija ar menu, jie paskaitoms nusivedami į atitinkamą kambarį. Čia jie lengviau gali susipažinti su to krašto kultūra, kalba.

Pittsburgho Universitetas išspausdino didelę knygą apie visų tautų kambarius ir ją įteikė tų kambarių komitetams, prašydamas persiųsti ją savų kraštų vyriausybėms.

Lietuvių kambario komitetas nutarė tą knygą paskirti Vilniaus Universitetui. Tačiau, iki mūsų šitą knygą užėmė amerikiečių okupuota, buvo nutarta šią knygą perduoti saugoti Lietuvos Pasituntinčiai Washingtono. Ta knyga buvo Mr. & Mrs. Pivaronas, Mr. & Mrs. Zamblauskas ir

Mrs. Evans (Katkiūtė) nuvežta į Washingtoną ir perduota Min. Zadeikiui su sekančio turinio raštu:

"Ši knyga aprašo Lietuvių Kambarys Pittsburgh'o Universitete. Jame mūsų dailininkai yra sujungę į darnų vienetą Čiurlionies pasaką, lietuvių išauštą drobę ir Nemuno pakrančių ažuolą. Mes, Amerikos lietuvių, didžiujamės šiuo senos ir garbingos lietuvių tautos paminklu. Taip pat visada prisimename, kiek daug prie jo įkūrimo prisidėjo mūsų broliai ir seserys senojoje tėvynėje. Norėdami, kad ir jie, bendrojo darbo talkininkai, vartydami šios knygos lapus, galėtų pamatyti bent dalį viso grožio, dvelkiančio iš kiekvienos Lietuvių Kambarys Pittsburgh'o Universitete kurtelės, ir sužinoti jo istoriją, mes, jo dabartiniai globėjai, skiriame šią knygą garbingajam Vilniaus Universitetui.

Būtų tačiau skaudu, jeigu ji būtų spardoma Lietuvos okupuota. Todėl, kol Gedimino Kalne neplevesuoja trispal-

vė, ši knyga pavedama globoti Nepriklausomos Lietuvos Pasituntinčiai Washingtono.

Raštą pasirašė Lietuvos Kambario Pittsburgh'o Universitete Komiteto pirm. Petras Pivaronas, sek. Juozas Virbickas ir ižd. Adomas Marchulaitis.

Min. Zadeikis maloniai priėmė knygą ir svečius.

Dabar Lietuvių Kambario Komitetas su Lietuvių Radijo vadovais, vietinių draugijų pritarimu, nutarė kvieisti į Pittsburgh'o Čiurlionies Ansamblių, vadovaujamą Alfonso Mikulskio. Koncertas įvyks šeštadienį, spalio mėn. 18 d., 8 val. vakaro, Faster Memorial Hall, tame pačiame Universitete. Sekančią dieną, sekmadienį, spalio mėn. 19 d., 3 val. po pietų, koncertas įvyks Lietuvių Piliečių sveitainėje, o vakare toje pačioje sveitainėje bus bankietas.

Mūsų tikslas yra supažindinti svetimačius su lietuvių dainomis ir muzika. Taip pat dar daugelis vietinių lietuvių nėra girdėję to garsaus choro. Žinoma, tai didelis darbas, kuris ir nemaža išlaidų pareikalautų, bet jei visi vieningai stovime į darbą, visas kliūtis nugalėsime. Kartu pasirodysime, kiek mes esame kultūriškai subrendę. Taigi, Pittsburgh'o ir apylinkės lietuvių, stokim į darbą!

Juozas Virbickas

Scottville, Mich.

Gabios pianistės ir mokytojos Mildos Phillips mokinių piano rečitalis

Tėvo Dienoje Scottville'je įvyko p-lės Mildos Phillips mokinių piano rečitalis, kuriame dalyvavo apie 20 mokinių, berniukų ir mergaičių, parodžiusių ką jie išmokė iš savo mokytojos Mildos Phillips. Mokinių tarpe yra taip pat jaunų, čia gimusių lietuviukų.

Milda Phillips buvo pagerbta gėlėmis ir dovanėlėmis. Ji paaiškino susirinkusiems tėvams piano mokymosi naudą, skambinimo techniką, kaip derinti rankas ir akis ir kaip studijuoti gaidas. Taip pat paaiškino kiekvieno mokinio išieitojo muzikos mokslo laiką, kad tėvai galėtų palyginti jų pasiekimus su daugiau pažengusiais. Kiekvieną mokinio skambinamą dalyką Milda Phillips paaiškina davo.

Pabaigoje užtrukusio koncerto-rečitalio pati mokytoja paskambino Listo "Vengrų Rapsodiją" ir valsą, skirtą mokinių tėvams.

Šis puikus lietuviškas pasiekimas muzikoje buvo palankiai

DINGUSI DUKTĖ?—Mrs. Catherine Monroey (dešinė) susitinka Mrs. Mary Beck McClelland, jauną moterį, kuri, pasiremiama moksliniais tyrinėjimais, spėja esanti jos dukte. Monroey dukte buvo pavogta prieš 22 metus. Dr. Bertram S. Kraus, Arizonos Universiteto antropologas, ištyręs Monroey šeimos dantų formas ir palyginęs jas su McClelland dantų forma, yra įsitikinęs, kad ji yra jos dingusi dukte. Mrs. Monroey yra įsitikinusi, kad jos "motiniškas instinktas" pasakys jai, ar Mary tikrai yra jos dukte.

aprašytas angliškame Scottville laikraštyje "Scottville".

Keps jautį gatvėje

Rugsėjo 25-26 d.d. Scottville'je įvyks žemės ūkio šventė ir paroda, kuri bus švenčiama, kaip visada, su visomis priimtomis tradicijomis — jaučio kepimu gatvėje ir viešomis vaišėmis bei kitokia programa. Ta proga suvažiuos kuone visi apylinkių ūkininkai, jų tarpe labai daug lietuvių. Tai gera proga susitikti, o čikagiečiams — atvažiuoti pasižiūrėti ir susipažinti su Scottville'je miestu ir vietiniais lietuviams. A. M.

Detroit, Mich.

Lietuvių draugas Detroito bibliotekoje

Viešojoje Detroito bibliotekoje dirba Artūras Valentinas Baumanis. Jis tvarko slavų ir lietuvių bei latvių skyrius minėtoje skaitykloje, jam tenka užsakinėti knygas.

Baumanis dirbo Latvijos bibliotekose dar prieš karą. Latvių vyriausybė siuntė jį specializuotis į Vokietiją ir kitus kraštus. Atvažiavęs Amerikon, Baumanis įstojo į Chicago's Universitetą bibliotekininko mokslo testu ir savo žinių gilinti. Jis baigė mokyklą ir gavo magistrato laipsnį. Rugsėjo 29 d. jam buvo įteiktas atitinkamas liudijimas. Bibliotekininko amatas jam buvo gerai žinomas, bet jis tvirtina, kad Amerikos aukštojo mokyklose yra daug ko pasimokyti, nes čia kreipiama daugiau dėmesio į šį reikalą.

Baumanis yra latvis, bet jojo bobutė labai gerai mokėjo lietuviškai. Ji buvo kilusi iš Akmenės. Baumanis yra susipažinęs su lietuviškomis knygomis, teisingai istaria jų pavadinimus ir užrašo autorių vardus. Juo didesnis lietuvių skaičius ims knygas iš skaityklos, tuo dau-

giau knygų ji galės užsakyti. Baumanis yra lietuvių draugas.

Toronto, Ont.

"Linksmoji našlė" iš Chicagos

Teko patirti, kad rugsėjo 27 d., šeštadienio vakare, Eaton Auditorijoje, muziko K. Steponavičiaus vadovaujamas Chicago lietuvių choras "Pirmyn" stato operetę "Linksmoji našlė". Pastatyme dalyvaus "Pirmyn" choras ir simfonijos orkestras.

Svarbesniasias roles išpildys: dainininkas A. Brazis, Ona Skeveritūtė, A. Peškys, Vanda Misevičiūtė ir kt.

Torontiečiams ir apylinkės lietuviams bus reta proga pamatyti šį garsų muzikos kūrinių Našlė

Vydūno Raštai

Vydūnas. Tautos gyvata, Tilžė, 1920 m. \$2.00
Vydūnas. Žmonijos kelias, Tilžė, 1914 m. 52 psl. \$1.00
Vydūnas. Visumos saranga, Tilžė, 1921 m. 30 psl. \$1.00
Vydūnas. Sigutė, Rūta Tilžėje, 1920 m. \$1.00
Vydūnas. "Jūrų varpai" 3 veiks. misterija, Rūta Tilžėje 1908 m. \$2.00
Vydūnas. "Tėviškė", Rūta Tilžėje, 1908 m. \$1.00
Vydūnas. "Vergai ir Dikiai", 4 veiksmų tragedija, Rūta Tilžėje, 1919 m. 126 psl. \$2.00
Vydūnas. "Mūsų Laimėjimas" misterija 3 veiks. Rūta Tilžėje 1913 m. 48 psl. \$1.50
Vydūnas. "Jonuks"—dviveiksmė Joninių komedija, Rūta Tilžėje, 1920 m. 64 psl. \$1.00
Vydūnas. "Žmonijos Kelias" antras leidinys, Rūta Tilžėje 1914 m. 52 psl. \$1.00
Vydūnas. "Slėpinioji Žmogaus Didybė" antras leidimas, Rūta Tilžėje 1921 m. 62 psl. \$1.50
Vydūnas. "Mirtis ir Kas Toliau", Rūta, Tilžėje 1920 m. 47 psl. \$0.50
Vydūnas. Zvaigždžių Takai, Rūta, Tilžėje 1920 m. \$1.00
Vydūnas. "Ragana", Rūta Tilžėje, 1920 m. \$1.00
Vydūnas. "Piktoji Gudrybė" 1-ny veiks. komedija Rūta Tilžėje 1914 m. \$1.00
Vydūno raštų jau mažai telerika. Kas nori įsigyti turi paskubėti. Pinigus siųskite adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

"NAUJENOSE" GAUNAMOS KNYGOS

Jules Verne, Vėliavos akvaizdoje. Labai graži apysaka. 205 psl. \$1.00
M. Konopnicka. Pagal Instatymus. Iš lenkiško vertė Pr. Siulelis, 158 psl. \$1.00
Jurgis Jankus. Pirmasis rūpestis. 213 psl. \$2.00
Vsevolod Garšin, Karės laukuose. Kareivio atsiminimai. Vertė A. L.—lis 50c.
V. G. Korolenko, Makaro sapnas, apysaka 25c.
Knygų kaina pažymėta perkant vietoje. Persiuntimo išlaidos apie 10c. nuo \$1.00 kainos. Pinigus arba money orderius siųskite adresu:
POEZIJA
J. Augustaitė-Vaičiūnienė. Zvaigždėtos naktys. Poezija. Chicago, 1952. 126 psl. \$1.00

NAUJENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

Tel Virginia 7-5583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomos nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 So. Michigan Avenue
Tel. WATERfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant
šeštad. ir sekmad. Seštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COMmodore 4-1187

Ofiso Tel.: Virginia 7-0036
Rezidencijos Beverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—9:30 val. vakaro.
Šeštadieniai nuo 2 iki 4 po pietų.
Triedeniai pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Seri. Subat. ir Ned. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
Ofiso ir rezid. tel.: Yards 7-3526
Neatsiliepus, skamb. Virginia 7-3526

DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Val.: antr. 2-4, 6-8 p. m., šešt. 1-5;
pirm. ir ketv. 6-8, treč. ir penkt.
12:30-6:00 tik susitarus.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonas:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 p. p. ir 6—9 vakare,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Triedeniai uždaryta.
Šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vakaro.
Triediad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: Prospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus triedenius.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322, Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v.
išskyrus triedenius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: Prospect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv.,
penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv.
4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v.
Šeštadieniai pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: Lafayette 3-3210
Jei neatsiliepa saukit Kedzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad. ketvirtad.
6-8:30. Triedeniai tik susitarus.
Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso ir but. tel.: ULYmpic 2-1381
Neatsiliepus, tel.: KEDzie 3-9080
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
VALANDOS: Kasdien 10-12.
Antrad. ir ketvirtad.: 6:30-9 v. vak.
Šeštadieniai 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Telefonai: ofiso Grovehill 6-5399
Rezid. Prospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(Kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Triedeniai ir šeštad. nuo 2—4.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: Grovehill 6-1321
Jei neatsiliepa Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: Prospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų triediad. ir sekmad.

Telef.: ofiso DANube 6-1125
buto WAlbrook 5-6691
Dr. A. Valis - Labokas
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 SO. HALSTED ST.
Val.: 1-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniai 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštus)
Ofiso telefonai: Yards 7-0554
Jei neatsiliepa saukite:
Res. telefonai: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Triedeniai tik susitarus.
Šeštadieniai nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Išveda netikrą-artificiali aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

NUO UZSISENUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, šie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos nieži ir skauda. Kad pašalinti niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taip pat skaudžių nudėgių. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteikia ramybę ir gaubą nuo nuvarausių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį.
LEGULO, 5618 W. Eddy St., Chicago 34, ILL. MULberry 5-3694

FOTOGRAFAS CONRADAS (LIETUVIS)
Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiai gaus puikią ir brangią dovaną. Sažiningai ir gražiai atliekamas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Telefonai:
ENG. 4-5883 ir ENG. 4-5840

BALLANTINE SERVICE CORP.
Pietinėje Chicago dalyje Autorizuotas dirbtuvės patarnavimas visokiems automobilių radėjams ir greičio rodikliams.
723 West 66th Street
Wentworth 6-6249

7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —MONDAY, SEPTEMBER 8, 1952

CALUMET TITLE CO.
Abstracts of Title — Title — Insurance
Policies — Escrows
FAST — RELIABLE — DEFENDABLE
BRANCH OFFICES
59 MUENICH CT. Sheffield 30
25 W. 7th AVE. HAMMOND, INDIANA Gary 3-0306
107 NO. MAIN GARY, INDIANA Crown Point 160
CROWN POINT, INDIANA

A PAYCHECK Every Week!
PERMANENT
JOB SECURITY At It's Best!
NO EXPERIENCE NEEDED
GENERAL FACTORY
We will train you.
Employee Benefits too numerous to list Transportation to and from plant connecting with CTA.
APPLY AT EMPLOYMENT OFFICE
JAS. P. MARSH CORP.
7543 N. WESTERN AVENUE
BEFORE NOON — OR AT PLANT
3501 W. HOWARD AVENUE
AMBASSADOR 2-4300

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 S. Archer Ave. Chicago 32, Ill. Tel. Virginia 7-1515
"U WILL LIKE US"
Nauji Chrysler - Plymouth - ir Vartoti Automobiliai

TAUPLYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI
Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai viena iš smarkiausiai augančių taupomų įstaigų visoj Chicagoj. Pas mus kiekvieno taupomai pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government.
Chicago Savings suvirš 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisingai ir mandagų patarnavimą. Ji iš anksto neprizada, bet visada išmoka aukštą dividendą.
MOSŲ TURTAS SIEKIA ARTI DESIMTIES MILIJONŲ DOLERIŲ (\$10,000,000.00)
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Ave. CHICAGO Phone GRovehill 6-7575
JOHN PAKEL, President
LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
Valandos: Pirmadieniai nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniai ir penktadieniai nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniai nuo 9 iki 8 vakaro. Triedeniai uždaryta visa diena. Šeštadieniai nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

FE unijos pinigai komunistams

Kongreso neamerikinės veiklos tyrinėjimo komitetui, kuris čia turėjo sesiją pereinant savaitę, paaiškėjo, jog vadinamosios kairiasparnės unijos darbininkų sudėtis pinigų panaudoja komunistams remti.

Vienas liudytojas pateikė komitetui parodymus, kad Farm Equipment Workers unija įteikė \$25,000 unijos pinigų ginti 11 komunistų, kurie už priešvalstybinę veiklą buvo nuteisti aukščiausiojo Amerikos teismo. Liudininkas matęs, kad čekis tai sumai buvęs pasirašytas unijos pareigūnų.

Taip pat komitetui paaiškėjo, jog FE skyriai, ypač kurie daro sutartis su McCormick ir International Harvester kompanijomis, leidžia unijos pinigų komunistiniams leidiniams ir literatūrai remti. Skyrius net nubaikavo prenumuoti komunistinį laikraštį "Chicago Stars" ir jį šelpė, skirdamas po \$500 per mėnesį. Šis laikraštis buvo leidžiamas 1945-48 m.

Tyrinės komunistinę veiklą mokytojų tarpe

Kongreso neamerikinės veiklos komitetas nutarė pakviesti liudyti eilę Chicago universitetų, kolegijų profesorių ir studentų organizacijų bei jų atstovų Washingtone.

Komiteto atstovas Velde sako, jog kai kurios komunistinės organizacijos esančios čia prisidengusios studentų vardu. Taip pat busi rūpestingai apklausi-nėjama eilė asmenų, kurie yra dirbę Chicago universitete prie atominės bombos gamybos ar turėjo su tuo kokių santykių. Šis apklausinėjimas laikomas labai svarbiu.

Praeitą savaitę komitetui liudijo Dr. Condon, atominio tyrinėjimo pionierius, kuris komiteto buvo įtariamas neloyalumu. Nors jis 6 valandų apklausinė-jime sakėsi nesąs ir nebuvo komunistas bei nieko apie komunistus nežina, bet komitetas nutarė dar kartą jį apklausinėti. Condon prisipažino draugavęs su Silvermaster, kuris kaltinamas priklausęs komunistiniam rateliui.

Moteris su peiliu nugalėjo FBI agentus

Kai du FBI agentai — Maher, 26 m., ir Higgins, 25 m. — ėjo vakare prie savo automobilio ties 105 W. Adams, Miss Powell, 36 m., 4707 Calumet Ave., atkišo peilį ir iš Higgins pareikalavo pinigines. Pastarajam ji perpiovė ranką, ir jis vėliau turėjo būti nugabentas į Šv. Luko ligoninę. Abu agentai pasidavė šiai 4 pėdų ir 11 colių aukščio moteriškei. Powell perduota policijai.

Anglų kalbos ir pilietybės kursai

Englewood Evening School, 6201 S. Stewart, pradeda rudeninį semestrą, kuriame bus mokoma įvairių dalykų, jų tarpe naujajei ateiviai anglų kalbos ir pilietybės. Registruotis galima iki rugsėjo 18 dienos.

Einami pradinės ir aukštesniosios mokyklos kursai. Mokestis \$5 gražinamas, jei besimokantysis tvarkingai lanko pamokas. Už anglų kalbą ir pilietybės pamokas neimama mokesčio. Mokyklos tel. DE 2-7801, Ext. 334.

5 metų vaikas vagiškiaus padėjėjas

Moteriškė atėjo su 5 metų vaiku į krautuvę 4817 N. Troy tarimam bačiųų pirktis. Staiga jos vaikas ėmė verkti. Par-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

AUTOMOBILES - TRUCKS

Autai ir Suakvežiniai

WESTERN AUTO EXCHANGE

Autorizuotas dyleris, kurį kiekvienas, kuris žada pirkti automobilį, turėtų žinoti. Mes turime virš 100 įvairiausių patikrintų ir garantuotų automobilių. Tremtinys lietuvis pardavėjas suteiks Jums sąžiningiausią ir mandausią patarimą.

ATSARGA GĖDOS NEDARO.

Prieš perkant automobilį nepa-nirškite užėti ar telefonuoti:

MR. A. SLUTAS

WESTERN AUTO EXCHANGE
6400 So. Western Ave.
REpublic 7-6400

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1952 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusi namą, pripildę uetaus išpaustus plytų tarpus. Tais kaminius ir apie langų rėmus. Dau-geio metų patirtimas darbe. Reika iui esant, kreipkitės į lietuvi-
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statomė storus ir privatiškūs namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas. Reikale kreipkitės už gausite teisingą patarimą už priemamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

TUCKPOINTING

Aptaiso apie langų rėmus, pripildę ištrupėjusius plytų tarpus, pastato naujus ir pataiso senus kaminius. Apskaičiavimas dykai. Telefonai: YARDS 7-2641 — YARDS 7-0551 BERKSHIRE 7-7257.
Vakaris šaukite: NEvada 2-0961.

davėjo klausiamas, kodėl verki-
jas, pareiškė norįs gerti. Par-davėjas pasiėmė vaiką ir nusi-vedė gerti, o po to moteriškė išėjo su vaiku iš krautuvės. Ne-trukus pardavėjas pastebėjo, jog kasoje trūksta \$19.

Kalbėjo Eisenhoweris

Pereitą savaitę Eisenhoweris kalbėjo respublikonų mite-tinge Chicagoje ir pareiškė, jog jis norįs, kad jo prezidentinės kampanijos svarbiausias veiklės būtų sen. Taftas, kurį jis nurungė nominacijoje į prezi-dentus. Jei jis būstų išrinktas, Eisenhoweris pažadėjo į savo kabinetą pakviesti vieną negrų atstovą.

Priemonės vėžiui gydyti

Gydytojų suvažiavime Dr. Berman pareiškė, jog tam tikri plastiniai vamzdeliai, įstatyti į dalį gerklės, padeda sumažinti mirtingumą nuo vėžio ligos. Operacijos metu panaudojant šią priemonę vietoj senųjų me-todų, mirtingumas sumažėjęs iš 15-40% iki 10%.

Dr. Davison sako, jog nuo vėžio ligos galima būtų daug moterų išgelbėti, jei jos duotų patikrinti savo krūtis gydytojui kartą per mėnesį. Nuo krūčių vėžio mirštą 40-60 amžiaus moterų daugiau negu nuo kitų ligų.

Steriliškumas moteryje?

Dr. Zondek gydytojų suvažiavime skaitė pranešimą, kuriame jis įrodinėjo, jog steriliškumo šaltinis gali būti moteryje. Galimas dalykas, kad steriliškumo priežastis būsiąs tam tikras chemikalas, kuris išskiriamas iš

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

MŪSU TEISINGO PATARNAVIMO REALSTATININKAS CHARLES URNICH-KAZYS URNICH-KAS persikėlė į naują vietą. Per jį galima parduoti arba nupirkti bet kokį namą greitai, saugiai, teisingai ir pelningai. Atlieka visokius Real Estate ir Notary Public reikalus už draugiškai mažą atlyginimą.
CHAS. URNICH-KAZYS URNICH-KAS
2440 W. 69th St. (arti Artesian)
Chicago 29, Ill.
PROspect 6-6025

SAVININKAS. 3 fl. medinis, "insul brick siding", 3013 Broad St., arti 31st ir Archer Ave. Pilnas rūšys, cemento pamatas. 1 aukštas 7 kamb., 2-me 3 ir 4 kamb. Visi plieno langai, naujas ekstra didelis porčius; naujas plumbingas. Grynų pajamų \$100 mėn. Pečių šild. 4 kamb. dabar tušti. Pigiai greitam pardavimui už \$10,500. Šaukit ABERdeen 4-3696.

PARDUODAMAS 4 kambarių su baldais namas. Atskiras žemės skly-pas. Labai priinama kaina. 5624 S. Mobile Ave. Portsmouth 7-6974.

PIETINIAME BERWYNE 5 KAMB. MŪRINIS BUNGALOW
Pilnas rūšys, saulės porčiai; alyva "forced air" šildomas, automatinis vandens šildymas. Arti mokyklų ir susisiekimo. Priemama kaina.
Savininkas. GUnderson 4-1599 arba ANdover 3-4060.

5 KAMBARIU bungalow, 40 pėdų lotas, graži apylinkė, 6700 West Archer Avenue. Savininkas 5544 So. Rutherford Ave.

7 KAMBARIU mūrinis bungalow. Drobule uždengtos sienos. Visiškai insuliuotas beismontas su užbaigta virtuve ir tualetu. Alyva šildomas. Pajamų nuosavybė. Geras susisieki-mas. Po 5 val. 4817 W. Polk St.

BRIGHTON Parke, įmokėti \$2,200, 5 kambarių namas, su rūsiu, cen-tralinis šildymas, maudytnės, šiltas vanduo ir visi patogumai. Kaina tikai \$9,700.

Brighton Parke, įmokėti \$4,000, 2 aukštu mūrinis namas, \$100 pajamų ir 5 kambarių butas pirkėjui. Su visais patogumais. Kaina \$18,500. Abu geri pirkiniai. Šaukite: Songaila, LAFayette 3-3500 4106 So. Francisco Ave. FELIX F. GORDON & CO.

BARGENAS GREITAM PARDAVIMUI
6 kamb. namas ir 2 kamb. aukšte (attic), 2 karų garažas, alyva šildomas, su dviem lotais, gražiū daržų, kvietkomis ir medžiais. Spaulding ir 111-tos gat. Šaukit DO 3-4222.

SAVININKAS, vakarų priemties, Lyons, parduoda 5 kamb. Georgian mūr. namą, alyva šildoma; pilnas rūšys; didelis kamp. lotas; tile vir-tuvė ir maudytnė, kabinetai; meta-linės užlaidos ir met. langai su sie-teliais. Aptvertas kiemas. Arti mo-kyklų ir susisiekimo. Geras pirkiny už \$14,000. Šaukit Lyons 3-3313 po 4 val. po pietų darbo dienomis, visą dieną šeštadienį ir sekmadienį.

SAVININKAS, 63rd ir Central apy-linkėje, mūr. 2 fl. 5-5 kamb. Sto-keriu garų šildomas. Auto. vand. šildytuvai; virtuvės kabinetai, pečius ir šaldytuvus savininko bute. Langai ir sieteliai; ven. užlaidos. Geras susisiekimas. Arti mokyklų ir pirkimo dist. Geram stovy. Greit galima užimti. Kaina tik \$22,000. Šaukit Portsmouth 7-1233

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMA gerai įrengta gro-ternė, švieži produktai. Geros sąly-gos pirkimui. 3235 So. Halsted St. Tony Super Food Market.

SALDAINIŲ krautuvė su 5 kamba-riais, apšildoma. Reikia tikai pusę įmokėti. 3150 S. Halsted Street.

šlapimo. Tas elementas padedąs užsimegztį moters kūne gema-lui. Reikia dar daugiau tyrinė-jimų, kol tas dalykas bus gali-mas pagydyti.

AFL unija rinkiminė kampanijoj

AFL unijos Cook apskrities skyrius paragino savo poskyrius surinkti tam tikrą sumą pi-nigų rinkiminei kampanijai. Unija ragins balsuotojus atiduoti savo balsą rudenį už tuos kan-didatus, kurie pasižadėjo remti darbininkų reikalus. Esą, jei kuris kandidatas pasisakė sto-žąs už darbininkus, tai tuo pa-čiu jam uždaromi nedarbininkiškieji fondai. Tuo atveju unijos moralinė pareiga tokį kandidatą visomis išgalėmis paremti.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBINIKAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-NALAI, DVASININKAI, VALS-TYBININKAI, MOKSLININKAI JĖ ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠ-TUS.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

STOP!! DON'T LOOK FURTHER
FACTORY HELP
NO EXPERIENCE NECESSARY
We need in our packing room steady, able bodied men who are willing to work.
Must be capable, intelligent, over 25, who can speak and understand English well.
THESE ARE GOOD PERMANENT JOBS!
Days — Some overtime — Good starting wage.
Employee benefits—7 paid holidays a year—paid vacations.

STANDARD BRANDS, INC.
2133 W. Pershing Road

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

BEVERLY WEST
Tuoį galima užimti lietuvių kai-mynystėį 6 kamb. gerų plytų namą. Didelis, aptvertas ir gražiū aptaisy-tas kampinis lotas; 2 kambariai vir-šuj ir 2 žemai; venetian užlaidos, palapinės. Išitaisi iškloti kilimais; šakotų pušių pilnas beismontas, 1½ maudytnės, lietinė, pečius, šaldytuvas. "Forced oil" šiluma. Savininkas. 10500 SO. WHIPPLE ST.

PARDUODA SAVININKAS 2941 NO. KOSTNER AVE. ATDARA APŽIURĖJIMUI MURINĖ REZIDENCIJA 5 Kambariai

Taip pat muzikai kambarys ir kambarius pastogėje; uždari užpaka-liniai porčiai. Garažas su šalia įva-žiavimu. Naujai nudažyta. Viskas A-1 stovyje. Alyva šildoma, insu-liuota, pilnas rūšys; arti mokyklų, susisiekimo ir pirkimo centro. Priemamai.

SAVININKAS parduoda pelną ne-šančią nuosavybę prie 55-tos ir So. Western Ave. Pusanro aukšto, turi "Insul Brick" šonus. Pirname aukšte 5 kambarių butas. Šakotų pušių apšildomas porčius. U išvaizdos ka-binetinė virtuvė. Moderniškos maudytnės. Antrame aukšte 3½ kamba-rių butas, šakotų pušių šildomas porčius; 3 kambarių beismontas, stokeris. Šildymas karštu vandeniu. Namo gerumas A-1. Netoli valsty-binės ir katalikių mokyklos. Kaina pigi, kad greit parduoti. Telefonuo-kite: HEMlock 4-2783.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

EXPERIENCED SPRAYERS
On Plastic Work
New Modern Plastic Plant
Prevailing High Rates—Overtime
Also need
Material Control Clerk
Material Handlers
J. B. PRODUCTS
1745 N. Ashland Ave.

CUTTER

Prie imituotos odos darbo
Turi būti patyrę ir moką anglų kal-bą. High school makslo reikia. Pastovus darbas. Geras atlyginimas

PUIKI PROGA PAŽANGAI Priimami D. P.

AMERICAN TRUNK AND CASE CO.
811 WEST EVERGREEN

CANDY DIPPERS SALDAINIŲ PAKUOTOJŲ

CANDY PROCESSORS Employment Office 3 aukštas

Pasimatyti galima Pirmadienį iki šeštadienio. MARSHALL FIELD & CO. 111 North State St.

CAR HIKERS

WANTED
for busy garage
Must have driver's license.
Many benefits.
See Roger

WEST SIDE BUICK
323 NO. KILPATRICK

IMMEDIATE OPENING FOR TOOL MAKER
Must be able to design and build punch press dies. Steady work.
Start at \$2.50 per hour.
Four men shop in small factory.
Must be American citizen.

DRAKE MANUFACTURING COMPANY
1713 West Hubbard St.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MEDŽIO DARBININKU
Mašinių skyriuje darbininko. Cabi-net skyriuje darbininko. Finishing room darbininko. Pastovus darbas. JAY FURNITURE SPECIALTY COMPANY
2541 West Cermak Rd.
3-čias aukštas.
AUTO BODY MEN
Must be experienced. Steady job. Excellent working conditions.
• Top Pay For
• Top Men With a
• Top Organization.
DEMING AUTO REPAIR
2536 N. Cicero.
CABINET MAKER
EXPERIENCED ON STORE FIXTURES. GOOD WAGES.
MODERN STORE FIXTURE CO.
844 So. Halsted Street
CAnal 6-4817
BODY and FENDER MEN
This is for you. Experience only. Steady work in a nice clean shop.
TOP PAY FOR TOP MEN AT
4337 West 16th Street
REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.
PLATERS LEAD MEN
Daili dirbtuvė, auganti įstaiga. Geras moketis. Dykai apdirauda. Apmokamos atostogos, 6 apmokamos šventės. Kreipitis ar telefonuoti: NATIONAL PLATING CO. 4600 W. Palmer. ALbany 2-3900

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MODERN STORE FIXTURE CO.
844 So. Halsted Street
CAnal 6-4817
BODY and FENDER MEN
This is for you. Experience only. Steady work in a nice clean shop.
TOP PAY FOR TOP MEN AT
4337 West 16th Street

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

WE WILL START BEGINNERS! AND TRAIN YOU FOR INTERESTING PERMANENT POSITIONS!
STENOGRAPHERS, TYPISTS GENERAL OFFICE GIRLS
Advancement assured. Good working conditions in Modern Air-Conditioned offices. Close to suburban train stations.
Good city transportation.
CALL MR. T. M. ARNISON
HARRISON 7-9415

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

HIGH SCHOOL GRADUATES
Tired of being turned down because you don't have any experience? You won't be here.
We value ability more than experience.
If you are a good typist, general office worker or stenographer, apply today.
Paid vacations. Many benefits. Five day week.
HARRISON 7-9415, Mr. Arnison.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

CHOCOLATE DIPPERS
★ PATYRSIŲ ★ DALINAI AR PILNĄ LAIKĄ
Jeigu jūs dabar esate namų šeimininkė (arba dirbate kitur) užsidirbkite sau ekstra pinigų Kalėdoms dirbant pas mus vakarais. Pradėkit bet kuriuo laiku: nuo 4:30 iki 9:00 po pietų ir dirbkit dienomis nuo 8:00 iki 4:30
AUKŠTAS MOKESTIS UNIFORMOS DUODAMOS
STEVEN CANDY KITCHENS
611 No. Sacramento Boulevard

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA dženitoriaus ir porterių. Geras moketis ir kambarys. Pasto-vus darbas. 3516 W. Roosevelt Rd.

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų